

Beogradske Novine

Br. 278.

BEOGRAD, nedjelja 19. novembra 1916.

Godina II.

RATNI IZVJEŠTAJI.

Izveštaj austro-ugarskog glavnog stožera.

Kb. Beč, 18. novembra.

Istočno bojište:

Front general-pukovnika nadvojvode Karla:

S obiju strana rijeke Šila njemačke i austro-ugarske čete u prkos na žesčem neprijateljskom otporu stalno nadiru. I istočno od rijeke Alute (Alte) zadobili smo prostora. Sjeveroistočno od Campolunga propadoše ogorčeni neprijateljski napadi. Na istočno-erdeljskom bojištu, gdje pada snijeg i vlada veliki mrz, borbenost je delatnost slaba.

Front maršala princa Leopolda bavarskog:

U Volyniji mjestimično življa topnička borba.

Talijansko i jugoistočno bojište:

Položaj je nepromijenjen.

Zamjenik glavnog generalnog stožera pl. Höfer, podmaršal.

Dva i četvrt milijuna tona.

Dosadnji gubici engleske trgovačke flote.

Engleski ministar trgovine Runciman izjavio je onomad na sednici donjeg doma, da dosadašnji gubici engleske trgovačke flote iznose dva i četvrt milijuna tona. Dva i četvrt milijuna tona! Treba sebi predstaviti, šta znači to! Najbolji pojam o veličini tih gubitaka imaćemo, ako ih dovedemo u vezu sa statistikom trgovačkih mornarica pojedinih država. Na osnovu te statistike možemo vidjeti, da gubici engleske trgovačke mornarice u toku ovoga rata iznose tri i po puta toliko, kolika je u opšte austro-ugarska trgovačka mornarica, to je za pola milijuna više od iznosa u zapreminini cjelokupne francuske trgovačke mornarice, a najzad to je skoro polovina iznosa druge trgovačke mornarice po veličini na svijetu — njemačke. Najveći dio ovih gubitaka ima se pripisati radu njemačkih podmornica, kao što izveštaji posljednjih nedjelja dokazuju, njihova delatnost nikako ne opada, a možda čak i raste. Sile sporazuma sasvim su tačno shvatile kolika je opasnost, koja im prijete od njemačkih podmornica. Engleska je već zabrinuta, hoće li stalno moći održati redovan dovoz namirnica. S toga je posljednjih dana već preduzela neke privredne mjere, za koje se do prije kratkog vremena ni u snu nije moglo pomisliti da bi ih Engleska mogla preduzeti. Tako je izdat čitav niz naredaba o ograničavanju

potrošnje brašna, a izgleda da će se uvesti i jedan dan bez mesa. Engleska i ograničavanje potrošnje — ko bi to mogao prije nekoliko mjeseci u snu pomisliti! No mnogo gore uslijed svega toga kuburi Francuska sa dovozom namirnica, a naročito sa ugljenom, neophodno potrebnim kako za pojedine mironodopske industrije, tako za ogromno proširenu fabričaku municije. Može se slobodno reći da su se kod Francuske stekle ujedno sve nepovoljne okolnosti, koje se u opšte daju i zamisliti. Prvo, Nijemci već dvije godine drže baš one krajeve Francuske, u kojima se nalazi najznatniji dio francuskih ugljenih rudnika, drugo, francuska trgovačka flota u mirno doba nije bila u stanju da zadovolji vaskolikou potrebu dovoza, pošto je veliki dio francuskog dovoza obavljala njemačka trgovačka flota, koja je sad naravno u tom pogledu isključena. Treće Francuska je izbacila na bojište što je god mogla od svoje ljudske snage, tako da i industrija i poljoprivreda strašno oskudjevaju u radnoj snazi. Sa sličnim teškoćama bori se i Italija, no kod nje u pogledu ugljena stoji još gore, jer ga ona u zemlji u opšte nema pa ga je u mirno doba dobavljala iz Engleske i Njemačke. Sada Italija i Francuska u pogledu dovoza potpuno zavise od engleske trgovačke flote. Ova pak koliko god da je ogromno velika, svakodnevno trpi gubitke od njemačkih podmornica, a uz to tako rječi ne zna kuda će prije: ona mora snabdjevati hranom i sirovinama vlastitu zemlju, ona obavlja ogromne transporte municije i ratnog materijala iz Amerike za vlastitu zemlju i za sve saveznike, ona obavlja sve savezničke prenose četa, ranjenika, stoke, profijanta i t. d. Engleska je, ma da sada i njeni vlastiti sinovi u veliko ginu na evropskim bojištima, još po najmanje od sviju sila sporazuma na vlastitoj koži osjetila, šta je to svjetski rat. Niti na njen evropski posjed, niti na njene kolonije nije stala neprijateljska noga, ona je u Africi čak šta više još i prigrabila tuđe kolonije; ma da i ona sada napreže svoju narodnu snagu skoro isto onako kao ostali njeni saveznici, ona ipak još u ratu učestvuje nekako kao dobrovoljac. Jedina je dakle tačka, u kojoj širi krugovi engleskoga naroda vrlo neprijatno osjećaju rat, njena velika trgovačka flota, koja se iz dana u dan sve većma proredjuje pustošnom delatnošću njemačkih podmornica. Prema tome podmornice su se za Njemačku pokazale kao strašno i veoma zgodno oružje, kojim se mogu zadati strašni udarci najmoćnijem članu sila sporazuma, dok se bez njih za sada nebi moglo efikasnije doskočiti engleskoj imperiji.

Rad i štednja.

Pred peti austrijski ratni zajam.

Po peti put se ovo poziva stanovništvo Austro-Ugarske na upisivanje ratnog zajma, koji je potreban radi daljeg vođenja rata, koji blesni već evo 2 i po godine. Monarhija je u toku ovoga rata pokazala svoju snagu ne samo na bojištima, već je i na finansijskom i privrednom polju izvršila gorostasne podvige, koji će na svagda zlatnim slovima biti upisani u istoriji narodne ekonomije.

U času, kada se iznosi na upisivanje peti ratni zajam, može se mirne duše reći, da je u privredni položaj u monarhiji takav, da se na svaki način može očekivati uspjeh ovoga državno-finansijskog djela. Svi privredjući krugovi monarhije, počevši od krupnog industrijalca, pa do najsitnijeg radnika, mogu se pohvaliti procvatom zarade, kakvog ga istorija ne pamti. Ne samo pojedini krupni milijonari, već i u opšte čitavi krugovi imućnih ljudi rastu danas kao gljive iz zemlje. Svaki, koji se sada laća kakvog rada, uviđa da više no ikada rad nosi bogate i blagoslovene plodove. Znatne svote novaca koje vlasniku nijesu potrebne za njegov svakodnevni promet, mogu se korisno placirati. A kako se to bolje može postići nego sada, kada država raspisivanjem petog ratnog zajma opet daje prilike, da se za dugo vrijeme za uloženi novac dobija visoki priplod od kamate. Stečeno blago može samo onda donijeti zadovoljstva kada se njime pametno upravlja. S toga će svaki onaj, koji je štednjom nešto stekao, poći najboljim putem, ako prihvati priliku, koja mu se danas pruža. Svak je u ovo ratno doba naučio da radi i štedi na svima poljima. No ako narodi monarhije žele, da ona i poslije rata ostane privremeno snažna i nepobedjena, onda oni moraju produžiti sa radom i štednjom.

Peti ratni zajam opet daje građanima monarhije novog poleta, da korisno upotrebe svoje uštede; on će upisivačima davati isto onakve koristi i pogodnosti kao i dosadnji ratni zajmovi. I ovom čezese prilikom ratni zajam emitirati u dva vida: prvo u vidu četrdesetogodišnjeg ratnog zajma po 5 i po % slobodnog od poreze, koji se može amortizirati, a drugo u vidu blagajničkih bonova sa petogodišnjim rokom, t. j. do 1. juna 1922. god., sa kamatom opet od 5 i po %. Postoji očekivanje, da će četrdesetogodišnji ratni zajam opet biti tako obilno tražen kao i prilikom upisa na četvrti ratni zajam. Supskripcijona cijena za ove papire iznosi 92.50%, pri čemu se ne smije smesti s uma, da se ova cijena još više smanjuje uslijed pogodnosti, koje daju pojedini uređi za upisivanje. Blagajnički bonovi izdavaće se po 90.50%, a i ovdje će biti popusta od strane zavoda, gdje će svršiti prijava. Iz sljedećega se vidi, koliko se finansijska uprava trudi, da učini što rentabilnijem za vlasnike 40-godišnji državni za-

jam po 5 i po %: Interesna (kamatna) stopa ovog 40-godišnjeg zajma, koji se od god. 1922. do 1956. amortizira izvlačenjem obaveznica iznosi: Pri realizovanju 1922. god. = 7.31 po sto, 1926. god. = 6.66 po sto, 1928. godine = 6.51 po sto, 1931. god. = 6.36 po sto, 1936. god. = 6.22 po sto, 1941. godine = 6.14 po sto, 1946. god. = 6.09 po sto, 1951. god. 6.05 po sto i najzad 1956. god. = 6.03 po sto. Iz ovog se razlaganja vidi, da interesna stopa još pri izvlačenju posljednjeg roka prelazi 6%, što se mora priznati da je vrlo obilan priplod. Blagajnički bonovi pak od 5 i po %, koji se imaju realizovati za 5 i po godina donose 6.4% interesa. Obje ove vrste ratnog zajma ne podležu porezi na vrijednosne hartije. Upiše će primati poštanske štedionice i njihova sporedna nadeštva, poreska odijeljena, pa onda razne banke, štedionice, zadruge, miješnice itd.

Upis se otvara 20. novembra, a zaključuje se u subotu 16. decembra.

Prema raspoloženju u monarhiji, vlada opšte uvjerenje, da će kao i njegovi prethodnici, kao i peti ratni zajam u Njemačkoj, i peti austrijski ratni zajam dati odličnih rezultata.

Poljska kraljevina.

Još o ruskom protestu.

Predaja protesta neutralcima.

(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Petrograd, 17. novembra.

(Petrogradski brzojavni ured). Diplomatskim predstavnicima Rusije naredjeno je, da vladama kod kojih su opunomoćeni predadu sljedeći protest:

„Od strane moje vlade mi je naredjeno, da vašoj preuzvišenosti stavim sljedeće na znanje: Preziranjem međunarodnog prava austro-ugarske i njemačke vlasti u Varšavi i Ljubljini u sad su baš izdale jednu obilnu, prema kojoj bi ruske provincije Poljske u buduće imale obrazovati zasebnu državu. Ruska vlada protestuje protiv tog čina, koji predstavlja novu povrtjedu međunarodnih ugovora, za koje su Austro-Ugarska i Njemačka svečano objavile da će ih poštovati, i izjavljuje da je on ništavan i nevaželi. Ja utvrdjujem, da provincije kraljevine Poljske nijesu prestale biti sastavni dio carstva Rusije, i da je njihovo stanovništvo obavezno zakletvom vjernosti, koju je caru položilo.“

Francuska, Engleska i Italija ne potpisuju ga.

(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Zeneva, 17. novembra.

Zauzimanjem ruskih poslanika u Parisu, Londonu i Rimu, da se za ruski protest u pitanju poljske dobiju potpisi francuske, engleske i talijanske vlade, proralo je iz razloga, koje Hervé u svome listu „Victoire“ prećutkuje. Kao vjerovatno važi, da će tri saveznika jednovremeno objavi-

ti svoje saglasne odgovore na petrogradsku protestnu notu.

POLJSKA VOJSKA.

Kako će se organizovati.

Kb. Beč, 17. novembra.

Kako listovi doznaju, uspostavljaju poljske vojske izvršice Njemačka uz saradnju austro-ugarskih časnika. Buduću poljsku vojsku sačinjavaće: poljska legija, sada nazvana poljski pomoćni korpus, koji je od avgusta 1914. kao dio austro-ugarske odbranbene sile vojevao u redovima saveznika i koji sada car Franjo Josip ostavlja na raspoloženje poljskoj vojsci. Poljska vojska je poljsko-narodna, dakle ni njemačka, ni austrijska, ni ugarska. Sva zapovjednička mjesta stoje otvorena poljskim časnicima, ali će za sad o gdjejkoje od njih biti popunjeno njemačkim i austro-ugarskim časnicima. Buduća poljska vojska za sada će se pridodati njemačkoj vojsci. To pridodavanje, a ne uvršćavanje kako se u nekim listovima veli, ima za cilj, da ujeml poljskim četama karakter redovne vojske. Sporazum o poljskoj vojsci neće dodirivati položaj obje gubernije, varšavske i ljubljinske, prema njihovoj vrhovnoj vojnoj upravi i prema vladi.

Kome će nova vojska polagati zakletvu.

(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Kopenhagen, 17. novembra.

Vojnici nove poljske vojske, za čije će dobrovoljno obrazovanje otpočeti upisivanje 22. novembra, položice zakletvu poljskoj domovini, njemačkom caru kao vrhovnom zapovjedniku i vladavocima središnjih vlasti kao jemcima za poljsku državu.

Izjave ruskih političara.

(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Berlin, 18. novembra.

„Berliner Tageblatt“ javlja: Ruski listovi saopštavaju izjave pojedinih uglednih ruskih poslanika i političara, u kojima se više ili manje tvrdi, da je Rusija sa svojim saveznicima donekle sama skrivila neuspjeh u poljskom pitanju.

Tako je P. N. Miljukov rekao, da je glavna krivica, što je do ovoga čina središnjih vlasti moglo doći, do sporazumne politike, a naročito do politike Rusije. Sada se ostvaruje ono, rekao je on, što smo mi ruski liberalci stalno predskazivali: Rusija je odočnila! Sporazum treba da spase što se spasti može, time što će odmah objaviti svoju osnovu, na kojoj misli da uredi budućnost Poljske.

Suljgin je rekao, da ovaj korak austro-njemačke diplomacije pri najboljoj volji ne može da se nazove nepametnim. Krivica pak za to samo je do ruske diplomacije, koja će ponijeti i svu štetu od toga.

Poljski član gosudarstvenog savjeta Sebeko rekao je, da je manifest

Podlistak.

Beograd u snijeđu.

Prekjučer u jutru osvanuo je Beograd pokriven sa prilično debelim slojem snijega. To je bio prvi snijeg u Beogradu ove godine.

Do skoro je u Beogradu bilo lijepo vrijeme. Imali smo samo prije nekoliko dana skoro sasvim proljetne dane sa blagim sunčanim zracima, vedrim nebom i prijatnim osjećanjem na proljeće. A odmah zatim, samo poslije nekoliko dana, dobijamo prave zimske dane, sa mrazom i jakim hladnoćom, mračnim večerima, sa kaljavim tlem, punim vode, dobijamo — prvi snijeg.

Niko mu se nije tako brzo nadao. Računali smo ne će još snijeg, a on došao i ne pitajući mnogo, brže no što smo ga sami željeli.

Nekad, poslije lijepog proljeća, zažarenog ljeta i duge jeseni, željeli smo prvi snijeg, radosno očekujući prvo sankanje, prve zimske izlete, prvo tocijanje na ledu uz zvuke prijatne muzike.

A poslije svega toga kod kuće nas je čekala prijatna topla soba, u kojoj je bezbrižno pucarala vatra, pored koje je bezbrilno preo stari mačak, uživajući u prijatnoj toploti.

Da, radovali smo se prvom snijeđu, jer je on donosio i lijepu zimske večeri, pune prijatnosti, pune veselja.

Pored čaše dobrog, starog crnog vina, prijatnog društva i lijepu muzike, duge zimske večeri izgledale su tako kratke, da prolaze tako brzo, kao otkucaji starog časovnika na zidu. Donosio nam je lijepo nastupajuće svijetle praznike: Krsno ime, Božić i dr., pri kojima smo osjećali još veću prijatnost ovih lijepih zimskih večeri. Na polju je bjelsela zima, vjetar je fujkako blesno, snijeg je polako pokrivaao sve dublje i dublje lijepe bašte i velike kuće, a mi smo prkoseći bijesu prirode sjedeli u toploj sobi i slavili Boga i njegovu slavu i moć.

Ali ovaj snijeg nije nam došao baš sa našom željom. Nikako nismo očekivali ovu zimu baš tako radosno kao prije.

I pao je prvi snijeg, i mi smo ga već osjetili. Kada sam pretpošle večeri legao u krevet, snijeg nije bio još tako veliki napolju je bila otročela veća hladnoća, ali zavijen u tople pokrivače nisam je osjećao tako mnogo. U jutru obično ustajem ranije, da bih mogao zadovoljiti nenasitoga „metera“ štamparije, koga sa razglavljenim željstima i razrogačenim očima, sretnem prvo u redakciji, koji vas požudno gleda, vičući odmah: „trebam rukopis“. Ali jutros nisam rano ustao. Prolazio je peti čas, prolazio je šesti, ali se ja kuražno nisam micao iz postelje. Promolim glavnu ispod pokrivača, ali je brzo uvučem unutra kao kornjača, jer odmah osjetim hladnoću, koja mi je stvarala jezu i ne-

godujuća osjećanja. U kući žive duše, obično u to doba već se čuje graja oko kafe, ali jutros bila je neka nema tišina. Svakom samo pomoli glavu prema prozoru, pogleda snijeg, pa se brzo trgne i uvuče u pokrivače. Ali što je glavno, jutros sam ostao i bez doručka. Svakom jutro donosi mi mlijeko jedna sirota žena sa nekoliko sitne djece, koju ja pomazem koliko mogu, ali jutros — nije došla. „Neumitni susteri“ nisu imali sažaljivog srca prema ovoj sirotinji ženi i ona ide u nekim lakim štofovanim „cipelama“, ali jutros snijeg je već napravio bare, voda je curila na sve strane, zima je otročela svoju moć; moja sirotica pogledala je napolju jedared, dvared, pa je ostala kući, što je i pametno učinila, ali sam ja ostao bez mlijeka. Prvi snijeg donio mi je i prvo jutro bez doručka.

Izlažeći iz moje kuće napolje, trgao sam se i skoro glavački uletio u kuću Napolju je stajalo neko čudovište, Bože me prosti, neka aždaja, vilenjak, šta li je, nisam ni sam odmah mogao da ocijenim, sa nekom velikom, čupavom glavom. Ali kad ja „unački kidnuh, čudovište počeo veselo da se smije. Ja kuražno pomolih glavu i tek onda vidjeh, da je to samo moj komšija, stari dobri umjetnik sa pozorišnih dasaka, koji je uslijed prvog snijega ogrnuo neki stari čurak, koga je on obično oblačio sigurno igrajući Stanoja Glavaša ili Kraljevića Marka.

— No dragi komšija, znate prvi

snijeg, a meni zima, pa ko velim da mi bude toplije, pravda se ovaj dobi čovjek, a ja veselo klimnuh glavom odobravajući mu, prikrijujući svoj maloprešnji strah.

Ali odmah poslije ovog prvog straha, obuzela me je jeza, i to prava jeza, kada mi mati saopšti, da pošto je sada pao prvi snijeg i ide već zima, potrebno je odmah kupiti nekoliko metara drva, i ja tužno pogledao prvo u nju, pa u tavan, pa u topao „šperet“; pa mi odoše negdje oči ne znam ni sam gdje i zaustavim se na jednom pauku u uglu sobe. A samo da zna kako me je nemilosrdno onomad gledao blagajnik kada sam mu podnio „akonto“ priznanicu. I ja osjetih svu težinu ovog svirepov prvog snijega, koji donosi zimu i traži dosta drva i toplu sobu.

Da mi se ne bi desio još kakav neprijatan događaj u kući, brzo obukoh kaput, navukoh jaku, natukoh šešir na oči i kuražno izađoh u — zimu.

Snijeg kao da bješće malo prestao. Pri prvom koraku osjetih neku hladnoću odozdo, ali se odmah sjetih, da je to uzrok „neprijateljstva“, koje imam sa mojim susterom u posljednje vrijeme i ne obazirajući se na ovu u ovako krupnim vremenima neznatnu sitnicu, produžih put dalje.

Tu blizu moje kuće nalazi se jedna piljarnica, kako bi kazali mi, ali ova „trgovačka firma“ prodaje sve po malo, pored baštovandžinice, tu ćete naći i drva i mnogo što šta drugo. Jako me

iznenadi, kada vidjeh na vratima lijepu zelenu boraniju. Božaljivo stupih unutra sa pitanjem: „Molim pošto je boranija?“ — Trgovac mi odmah reče višu cijenu no što je bila do sada, a kada mu ja načinih primjedbu, on će samo da baci značajan pogled napolje i da se prooda: — Znače, gospodine, već je pao prvi snijeg, pa naravno skočila cijena.

Ah, prvi snijeg, zavapih ja očajno, i izađoh napolje, pljučkajući na usta kako bi bilo lijepo, kad bih recimo sad dobio par pilica na poklon, pa skuvao sa poskupjelom boranijom.

Razmišljajući veselo o ukusnoj boraniji sa pilicama, trgoh se uplašeno, jer osjetih neku glomaznu ruku na mom lijevom ramenu.

— Kažem ja vama, opravite cipele dok je suvo vrijeme, a vi nećete. Eto vidite, sada je pao prvi snijeg, a jutros je poskupio dion.

Ja se čisto skamenih i odoh žurno dalje i ne pomišljajući više da se i slučajno sretnem sa ovim „skupim dionom“.

I produžih dalje put na Veliki Trg, gdje mišljah da kupim neku zelen. Ali zabezeknuo čisto poskočih, kada mi seljak reče cenu, znatno veću od one, koja je bila juče. — Ti, se šališ, upitah ga ja. Ali me on brzo presječe sa rečima: da se ne šali, „jer gospodine moj“, nastavljaše seljak, „vidiš li da je već pao i snijeg, a ja sam išao tri puta peške po ovaj hladnoći i zimi!“

dvójice careva bio veliko iznenađenje. On je plod nemara i nerada sporazumne diplomacije. Jedini je lijek da se odmah objavi protivni manifest, te da se njime bar toliko-koliko suzbije njemački uticaj u Poljskoj i po mogućstvu spriječi, da se Poljaci oružjem u ruci bore protiv Rusije.

Poslanik gosudarstvene duma Demidov rekao je da je veliki knjaz Nikolaj u početku rata jasno dokazao da shvata značaj poljskoga pitanja, ali ruska je vlada odbila Poljake, te se poljsko pitanje na taj način izmaklo iz ruskih ruku.

Mjere protiv Poljaka u Italiji.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)
Ženeva, 18. novembra.

Svajcarski listovi javljaju iz Geneve: Vojni komandant genovski izdao je naredbu, da se ruski Poljaci, koji tamo žive, imaju prijaviti na spis kod vojnih vlasti i da se poslije toga imaju svako veće javljati vlastima. Ovakvo se na ime u Italiji postupa sa podanicima neprijateljskih država.

Borbe u Mačedoniji.

Borbe oko Bitolja.

Jedna bugarska vijest.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)
Berlin, 17. novembra.

„Lokalanzeiger“ javlja iz Sofije: Srbi su tako pouzdano računali na osvajanje Bitolja, da su oni prije posljednjih napada bili izradili već i program za svečano osvećenje grada kao nove srpske prijestonice; spremna ena bila i parada. U 10 sati prije podne srpski pukovi su imali da prodefiliraju pred prijestolonasljednikom Aleksandrom, a u 4 sata po podne trebao je da bude svečani banke, kome bi prisustvovali i članovi narodne skupštine. Casnici su već poodavana izučavali vojnike za ovu paradu. Njemačko-bugarski borbeni redovi pred Bitoljem osujetili su ovaj plan.

Ogromni gubici solunske vojske.
Izvještaj magjarskog novinara.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)
Budimpešta, 17. novembra.

Ratni dopisnik „Az Est“-a javlja: oko Bitolja i na Crnoj reci grme topovi i danju i noću; nepokoleblivom izdržljivošću brani njemačko-bugarska vojska svoje položaje i zadaju svome upornom protivniku velike gubitke. Svaki metar tla plaća se životom jednog srpskog vojnika. U tome smislu treba shvatiti povlačenje njemačkih i bugarskih četa sa položaja kod sela Tepavci i Cegela, jer ne treba previditi, da neprijatelj primjenjivanjem svoje cjelokupne snage i nesavrjenim topničkom vatrom produžuje svoje operacije južno od Bitolja jurišanjem u masi. U ovdajšim se vojničkim krugovima cijeni neprijateljevo preduzeće kod Bitolja sa odgovarajućom zbiljom, ali što se ishodajuće, vlada potpuno spokojstvo. Organ ministarstva vojnog „Voeni Izvjestia“ piše o tome: Naše odbranbene borbe u Mačedoniji postigle su svoj cilj. Jer u koliko srpski, ruski, francuski i engleski napadi postaju veći, u toliko više dobija naša stvar. Naša se mačedonska odbranbena linija može sranviti sa jednim mlinom, između čijeg će se kamenja smrvti neprijatelj. Nije nikakva preteranost, ako mi na osnovu zvaničnih izvještaja tvrdimo, da je neprijatelj u mrtvima, ranjenim, bolesnim i zarobljenim toliko izgubio, koliko iznosi broj

naše cjelokupne odbranbene vojske. Nije vrijedno ni pominjati uspjehe, koje je neprijatelj postigao, pa da su i mnogo veće postigli, ili one koje će možda još postići. U tom smislu piše i „Echo de de Bulgare“, koji borbe na Crnoj reci označava kao očajne borbe srpsko-francuske vojske.

Grčke revolucionarne čete na mačedonskom frontu.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)
Hamburg, 17. novembra.
„Hamburger Fremdenblatt“ saznaje iz Ženeve: „Petit Journal“ javlja iz Soluna: 4500 ljudi četa privremene vlade otišlo je na front pred Bitoljem da pojačaju srpske linije. Čete su prije odlaska defilovale pred Venizelosom, generalom Sarrailom i francuskim ministrom vojnim Roquesom.

Njemačka.

TRGOVAČKE PODMORNICE.

Odlazak „Deutschland“-a.
(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).
Amsterdam, 17. novembra.

Suprotno ranijim saopštenjima javlja „Reuterov ured“ iz New Londona (Connecticut), da je „Deutschland“ tek danas u 1:30 u jutru otputovao.

Nezgodna „Deutschlanda“.

Kb. London, 18. novembra.

Reuterov biro javlja iz New-Londona: „Deutschland“ se povratio u luku u 5 sati i 15 minuta, pošto se sudario s jednim brodom, koji ga je pratio i sa kog se utopilo sedmero ljudi. O kakvoj povrijeđi „Deutschland“-a ne javlja se ništa.

GRADJANSKA MOBILIZACIJA.

Talijanski glas.
(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).
Milano, 17. novembra.

„Corriere della Sera“ govoreći o ogromnim vojničkim i gradjanskim naporima Njemačke i Austro-Ugarske veli da se četvorni sporazum ne smije odavati opasnim iluzijama o ratnoj zamorenosti neprijatelja. Izvanrednim naporima neprijatelja sporazum mora odmah odgovoriti ravnim mjerama, ako želi da nas iduća godina zhim ne iznenadi.

Englesko priznanje.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).
Haag, 17. novembra.

„Morning Post“ piše: Predstojeće stavljanje pod zastavu 1—1 i po milijuna poljskih vojnika i stvaranje njemačke domovinske vojske od možda tri milijuna radnih snaga svjedoči, da Njemačka čini titanske napore, da nas nadmaši i baci o tlo. — „Dakle svi, koliko nas ima složno!“ uzvikuje list.

Rat sa Rumunjskom.

Kraljevski dvor u Bukareštu obasipan bombama.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)
Beč, 17. novembra.

Rumunjski glavni stožer javlja pod 15. t. mj.:

U Dobrudži smo posjeli selo Bonasci i napredovali smo na cijelom frontu. U oba posljednja dana razvio je neprijatelj ponovo živahan dje-

latnost. Neprijateljske letilice pojavile su se nad Turnu Magurelom i Zimnicom i predjelima oko Gjur-gjeva, Tulceje, Sinaje i Romana i bacale su bombe, štete su neznatne. One su dalje bacale bombe na prijestonicu i njenu okolinu. Ubile su i ranile mirne stanovnike, naročito žene i djecu. Tom prilikom su letilice bacile veliki broj bombi na kraljev dvor, u kome stanuju kraljica i prinčevi, ali srećom oni ne stanuju u dvoru još od smrti princa Mirče. Često a naročito su juče neprijateljski letaci nadletali manje gradove i sela. Oni su se dosta nisko spuštali i dovodili su u opasnost mirno stanovništvo, koje se nalazilo po ulicama i radilo po poljima.

Velike pripreme na donjem Dunavu.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).
Zürich, 18. novembra.
„Tagesanzeiger“ javlja: Mjerodavni talijanski listovi tvrde na osnovu rumunjskih izvještaja, da se na cijeloj liniji donjeg Dunava čine velike prethodne pripreme, prema kojima se može očekivati skoriji prelaz neprijateljev preko Dunava.

Ruska pojačanja na rumunjskom frontu.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).
Ženeva, 17. novembra.

„Figaro“ javlja iz Petrograda, da su na rusko-rumunjski front stigla znatna ruska pojačanja iz Kavkaza.

Stanje Rumunjske.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)
Basel, 17. novembra.
Baselski listovi javljaju: Prema svima bukareškim brzojavima u sporaz. Stampi izlazi, da nije nastupila promjena stanja u korist Rumunjske, na protiv se priznaje, da se pritisak njemačkih i austro-ugarskih borbenih snaga na sjeveru Vlaške nije smanjio, da sa uvećanom žestinom traje i prijeti Rumunjskoj.

Pitanje mira.

Pitanje o miru u Engleskoj.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).
London, 16. novembra.

U donjem domu je poslanik Mason postavio pitanje, da li se može povesti debata o okončanju rata i o prijedlozima njemačkog državnog kancelara. Ministar Bonar Law je odgovorio: Meni nije ništa poznato, da je državni kancelar predložio kakove uslove za mir, koji se nebi osnivali na priznavanju njemačke pobjede. Ja sam uvjeren, da se pretežna većina doma samom slaže, da takva debata u sadašnjosti nebi imala nikakve korisne celji.

Velika konferencija u Parisu.

Sastanak engleskih, francuskih i talijanskih ministara.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)
Ženeva, 17. novembra.

Engleski i talijanski ministri, koji se sad bave u Parisu, na ime Asquith, Lloyd-George i Carcano, učestvovali su u jednoj konferenciji o kojoj „Matin“ veli da je vrlo važna. Osim njih su na konferenciji učestvovali svi članovi višeg vijeća narodne obrane kao i svi poslanici saveznih država.

Veliki značaj konferencije.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).
Lugano, 17. novembra.

Talijanski listovi pridaju veliki značaj ponovnom sastanku engleskih, francuskih i talijanskih ministara i vojnih lica i očekuju od njihove odluke veliki uticaj kako na ratno stanje tako i na međusobne odnose saveznika, a naročito na finacijsko i privredno stanje Italije.

Prema saopštenju pariskog dopisnika „Corriere della Sera“ savjetovanja sporazumnih ministara u Parisu drže se u najstrožijoj tajnosti, ali je njihova važnost očevdna. —

Rusija.

Veliki ratni savjet.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).
Beč, 16. novembra.

„Matin“ potvrđuje u jednom svom saopštenju da će se po obavještenjima ruskih listova održati veliki ratni savjet pod predsjedništvom ruskog cara. Pozive su dobili generali Aleksejev, Brusilov, Saharov, Lešickij, Evert, Ruzskij i Ivanov, kao i rumunjski generali Averescu i Coanda.

Zasjedanje dume.

Ponovni izbor Rodzjankov.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).
Petrograd, 17. novembra.

Za predsjednika gosudarstvene dume je ponovo izabran Rodzjanko.

Austro-Ugarska.

Pušten ugarski narodni poslanik iz Francuske.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).
Budimpešta, 18. novembra.

Prema vijesti a iz Zariha pušten je na osnovu riješenja ljekarske komisije, koja ga je proglasila nesposobnim za vojsku, ugarski narodni poslanik Barnabas Buza od nezavisnjačke stranke. Buza je od početka rata bio interniran u Francuskoj, gdje ga je zateklo izbijanje rata.

(Kao što je poznato pušteni su prošle godine iz francuske ugarski poslanici grof Karoly, Stevan Zslinsky i Andrija Rath Ur.)

Francusko-engleska ofenziva.

Borbe na Sommi.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).
Karlsruhe, 17. novembra.

Svi engleski ratni dopisnici na frontu na Sommi javljaju u londonskim listovima o neizmjenjenoj jačini i čvrstini njemačkih četa na Sommi i poslije četiri-mjesečne borbe.

Engleska i kolonije.

Lloyd George — ministar za narodnu ishranu.

Nova ograničenja u namirnicama.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).
London, 17. novembra.

Ovdje se govori, da je Lloyd George eventualno voljan, da preda drugome svoj dosadnji portfelj ministra vojnog i da umjesto toga preduzme u svoje ruke vrhovni nadzor nad snabdjevanjem zemlje hranom, pošto smatra, da bi mu ovakva djelatnost pružala mnogo šire polje za rad.

U Engleskoj se spremaju nova ograničenja; tako su izvješeni pivari da od sada ne mogu više da dobiju onoliko sirovina kao do sada. Isto će tako i poslastičari morati da ograničavaju svoj rad, pošto će se od sada manje izdavati šećera u te svrhe. Šećer će se u buduće izdavati u većim količina samo s time, ako kupac prčhodno izjavi zašta ga misli upotrebiti.

Krizu u Grčkoj.

Opet novi zahtjevi.
(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).
Atena, 17. novembra.

(Reuter). Francuski ministar vojni Roques predao je grčkom ministru vojnom jednu predstavku sa zahtjevima sporazuma, između ostalih upotreba grčkih željeznica, kao zalog za prijateljsko držanje Grčke, dalje, predaja jednog dijela grčkog topništva, protjerivanje lica, koja su sumnjiva kao njemački agenti i zauzimanje neutralnih oblasnih dijelova između stare i nove Grčke od strane saveznika.

Posjedanje granice.

Kb. Amsterdam, 18. novembra.
Po „Handelsbladet“-u saopštio je francuski ministar vojni Roques grčkom ministru vojnom, da će general Sarrail poslati čete, da posjednu granicu između stare i nove Grčke. Grčki ministar vojni dao je na to svoj pristanak.

Roques još ne odlazi.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).
Lugano, 17. novembra.

Milanski listovi javljaju iz Atene: Francuski ministar vojni Roques odložio je svoj odlazak. On je ponovo konferisao sa atenskim ministrima. Ocijene o njegovom uspjehu su se u nekoliko izmijenile. Kako „Necn Asti“ javlja, Roques je tražio osim stvaranja jedne neutralne zone između kralju vjernih i venezelističkih četa, a da tu zonu posjednu francuske čete, još i predaju grčkih smjestišta pušaka, topova i ratnog materijala, i neograničenu posluđu grčkim željeznicama. Ali je njegov zahtjev naišao na jak otpor. Roques je izjavio atenskoj francuskoj koloniji da su venezeliste poslale već jedan puk na mačedonski front i da se i drugi puk sprema za odlazak, da je stanje solunske vojske povoljno i da će pobjeda četvornog sporazuma biti riješena veličanstvenom bitkom s proljeća.

Rat na moru i pod morem.

Sve nove žrtve.

Kb. London, 18. novembra.
Opet se javlja, da je potopljeno devet brodova.

Najnovije brzojavne vijesti.

Muke sa osvjetljenjem.

Kb. Bern, 18. novembra.
Po „Temps“-u pozvao je ministar unutrašnjih djela prefekta (upravnika policije) i gradonačelnika Parisa, da opomenu stanovništvo, da se ograniči na najmanju upotrebu osvjetljenja svojih stanova. U izgledu su nove žrtve, koje će Parizani morati da podnesu.

Ja kidnuh sa pijace ne kupiv niš a i uleteh strmoglavce u redakciju bjeći se da ne sretneš još koga, koji će mi skrenuti pažnju, da je pao — prvi snjeg.

Osjetivši ovdje prijatnu toplotu, ja se tek sada malo raskravah, pričeka da mi se ruke „ugreju“ i budu sposobne za pero, i sjedoh te napisah o ovom našem — prvom snijegu... —slav.

† Henryk Sienkiewicz.

Pisca „Quo vadis“-a nema više među živima! Samo nekoliko mjeseci preživio je slavni Henryk Sienkiewicz svoj sedamdeseti rođendan, a samo nekoliko dana ove najnovije toliko sudbonosne događaje po njegovu namučenu otadžbinu, Poljsku, koju je toliko voleo. Nema više velikog poljskog književnika, jednog od najvećih titana moderne svjetske književnosti, koji je doživio da ponese Nobelovu nagradu još prije Tolstoja, Carduccia i drugih velikana. Ova vijest mora bolno odjeknuti i u srcima onih koji se nijesu podrobnije zabavljali njegovim djelima, već su se samo zadovoljili da pročitaju njegovo remek-djelo, pomenuti roman „Quo vadis“. Namjerno smo s toga započeli svoja razlaganja pominjanjem toga romana. Jer kogod u širim krugovima začuje ime Sienkiewiczevo, odmah mu se pred očima javljaju divne slike iz jedinstvenog romana Neronovog Rima. On vidi pred očima istoriju mladoga rimskog plemića Vinicija, kojega ljubav prema

lijepoj hrišćanki Lygiji skreće iz cjelokupnog njegovog dotadanjeg umnog i materijalnog života, sa tradicija njegovih slavni predaka i sa vjere njegovih otaca. Danas na skoro svima živim jezicima možete čitati divne scene i opise o tamnim rimskim katakombama, u kojima je požrtvovano djelovao prvi učenik Spasiteljev, apostol Petar. Snažna fantazija pjesnikova i u pravom smislu te riječi slovenskog bogatstvo njegovog uzvišenog stila stekle su simpatije cijelog civilizovanog svijeta ovome đovjeku. Oduševljavali su se kulturno-istorijskim opisima ovoga romana, koji društveni život staroga Rima opisuje tolikim istim sitnim pojedinostima, kao što bi neki pjesnik savremenoga društva opisivao društveni život recimo nekog Parisa. Londona ili drugog kog svjetskog grada. Kakav silan utisak čine opisi Neronovih orgija, krvavih predstava u cirksu pred carevim dvorom s jedne, a moralno i etički podivjalom ruljom s druge strane. Mnogo dočje, kada je knjiga već odavna na juriš bila osvojila srca cijeloga civilizovanog sveta, nadlože se, — kao što to drukče ne može biti, — naravno i protivnici ove Sienkiewiczeve knjige. Ovi među njima na žalost i slavni danas Georg Brandes, išli su tako daleko, da za najvećeg slovenskog književnika pored Tolstoja tvrde, kako je on književni „prizvođač u masi“ poput Aleksandra Dumasa-oca. No ima li velikana na svijetu, koji ne bi imao protivnika? Bilo je čak i njegovih sunarodnika, Poljaka, koji su nalazili da njegovo pretje-

rivanje u isticanju nenadmašive moralne čistoće i idealnosti uma kod hrišćanstva prema strašnoj pokvarenosti i čulnoj pohoti antičke kulture znači kao neki klerikalizam, kao neko pretjerano bogomoljstvo. Ma koliko da su skromne naše namjere, kad pišemo ovo nekoliko redaka, možemo reći da po našem mišljenju ovaj prijekor apsolutno ne odgovara stvarnosti. Ma da je bilo među Poljacima i ljudi koji nijesu bezuslovno htjeli priznavati Sienkiewicza kao „poeta laureatus“-a poljskoga naroda i koji nijesu odobravali njegovo upoređivanje sa neumrlim Mickiewiczem, ipak se može reći, da je ogromna većina priznavala pisca „Quo vadis“-a najvećim živim Poljakom. To se jasno pokazalo prilikom njegove dvadesetpetogodišnje književnoga rada, kada mu je dobrovoljnim prilozima poljskoga naroda kupljen i poklonjen veliki zamak sa imanjem. Ovdje je veliki Sienkiewicz mogao živjeti kao neki „šlahčić“ iz najslavnijeg doba poljske istorije, okružen slugama i okolnim seljacima, koji su mu patrijalno odani kao nekom suverenu. Jer Sienkiewicz, kadgod bi uzimao za gradivo život poljskoga naroda samo je živio u uspomeni na dalju prošlost. Možda je i uslijed toga potekao prijekor, kako se on ne interesuje savremenim političkim i socijalnim poljskim pitanjima onako, kako bi dolikovalo jednom narodnom velikanu. U svojim istorijskim romanima Sienkiewicz nas vraća u doba najvećeg poljskoga sjaja u XVI vijeku, gdje se već počinju jednovremeno javljati

i prvi simptomi opadanja. Tu je na prvom mjestu njegova slavna trilogija romana iz poljske prošlosti u XVII, vijeku: „Ognjem i mačem“, „Potop“ i kao treće istorija maloga plemića „Pan Wolodyjowski“. Pred našim se očima u živim slikama nižu ratovi sa Švedjanima, kozačke pobune, bratoubilačke vojne među samim Poljacima a kao proizvod svega toga doživljujemo tužni slom poljske države: „Finis Poloniae!“). Poslije toga dolazi roman „Porodica Polanieski“. To vam je roman srednjega stazeja vjerne supružanske ljubavi i sreće i ozbiljnoga rada. U velikom psihološkom romanu „Bez Dogme“ („Bez Dogmatu“) Sienkiewicz u nekoliko ide tragovima Bourgetovim u velikoj skepsi i prekomjernoj samokritici. Još jednom se Sienkiewicz vraća staroj poljskoj istoriji, dobu najveće poljske moći. To on čini u romanu „Vitezi njemačkoga reda“, u kojemu opisuje borbu između njemačkih osvajača i Poljaka, koja se svršila strašnim porazom Nijemaca u Tannenberškoj bitci, čija je petsto-godišnjica 1910. godine Sienkiewiczem inicijativom svečano proslavljena u cijelom poljskom narodu. Inače, ma da predmet tog romana to baš ne daje zaključiti njemački su kritičari baš u ovome romanu našli nekih simpatija pišćevih za Nijemce, dok su ga opet njegovi zemljaci, ne možemo znati da li s pravom ili ne nazivali uvjerenim rusofilom. Tačno je svakako da se Sienkiewicz, ma da je kratko vrijeme u Varšavi uređivao jedan dnevni list („Slovo“), uvijek u glavnom držao dalje od dnevnepoli-

tike. Najviše je uživao u putovanju. Još posljednjih godina putovao je u Ameriku, gdje je i bio u ranoj mladosti i gdje su se sedamdesetih godina pojavili njegovi značajniji književni prvenci, kao divna pripovijetka „Janko muzikant“, „Kroz stepu“ i bezbroj drugih. Devadesetih godina putovao je i u Afriku, gdje je posjetio, u prvom redu radi lova, njemačku istočnu Afriku, baš u vremenu, kada je tamo Wissmann ugnjivao ustanak. Njegova „Pisma iz Afrike“, gdje se opisuje taj put, puna su divnih, živo slikanih opisa iz onih žarkih tropskih krajeva a protkana su vrlo prijatnim humorom. — Ma da je uvijek izbjegavao da se u opšte javno izražava o savremenim pitanjima, a naročito političkim, može se iz mnogo čega nazirati da je imao velikih simpatija za Srbe i Hrvate.

Shodno njegovoj antipatiji prema mješšanju u svaku politiku, on je za vrijeme svjetskoga rata iz Varšave prešao u Svajcarsku. Ma da nije baš izrično demantovao glasove, koji su ga nazivali rusofilom, on je ipak energično odbio poziv da dođe u Paris da drži predavanja o Poljskoj i Poljacima, zato što bi ga to moglo prikazati kao pristrasnog. Zadovoljno se time što je stao na čelo jedne velike akcije za pomoć Poljacima potradalim od rata.

Slava velikom Slovenu Henryku Sienkiewiczu!

Primaju se: Knez Mihailova ul. 38. NESTALI I KORESPONDENCIJA. Primaju se: Knez Mihajlova ul. 38.

G. Jovanu Premoviću Zeneva. Odbor Kruševačkog Crvenog Krsta moli za izvještaj jesu li živi:

Nikola Cvetković iz Kruševca, vojnik III. gradske baterije, škopski odred; Danilo Petrović, iz Aleksinca, komesar pukovni XIV. puka; Dragutin Petrović, iz Aleksinca, vojnik VI. prekor. puka; Dimitrije Petrović, krojač iz Aleksinca; Zivojin Stamenković, iz Lazarice, Kruševac, vojnik pekarske čete, XII. puka, III. poziva;

Ljubomir Minić, iz Kupaca, sr. rasinskog, regrut od 1896 godine; Radoslav Smiljković, iz Zunja, sr. kopanički, vojnik II. prekorobnojnog puka; Milan Milošević, iz Čitluka, komandir profijant kolone pri štabu XII. puka, II. poziva;

Milan Zdravković, iz Čitluka, komandirja bataljonske komore XII. puka I. poziva; Branislav Aleksić, iz Čitluka, regrut XII. puka od 1896 godine; Dušan Pešić, iz Čitluka, regrut XII. puka od 1896 godine;

Dragoslav Mladenović, iz Čitluka, komandirja municione kolone 6. baterije debanovske brdske artiljerije; Svetislav Mladenović, iz Čitluka, kadrovske željezničke čete; Svi su čitluchani, iz sr. rasinskog okr. kruševačkog. Molite se da slijedeće saopštite: Slavoljubu Paniću, pisaru Ministarstva prosvjete. Očajna majka moli gospod. Slavoljuba da je izvjesti, da li je živ njen jedinac i bratelić sin Milivoje D. Isaković, nadzornik Maloški. Posljednji put se javio iz Soluna; njemu da dostavi, da su mu žena Zora, sin Slobodan i majka u Aleksincu. Katarina Isaković. Čedi Stojančeviću, Krf. Svi smo u zajednici živi i zdravi. Sta je sa braća Mihajlom, Iozom i Danilom. Pozdravlja te tvoja žena Dara. A. 1281-8

G. STEVI ACIMOVIĆU, advokatu, Hotel Terminus, Zeneva. Molim vas dostavite slijedeće moje mužu Antoniju Delimiroviću, profesoru: Mili moj Aco! Dobih tvoje pismo od 30. septembra, gdje javljaš da si Stojine karte dobio. Hvala milostivom Bogu kad ti jednom dobiš na kartu. Aco, ne možeš da pomisliš koliko mi radosti donosi tvoje pismo i karte, da mi ni djetu nije ravno tako izgledam. Jer danas za mene utjeha jedina je tvoje karte i pisma. Ni broja nema koliko ih čitam. Tebi sam Aco nebrojano puta pisala, a ovamo Boga molila, da te Bog štiti i sačuva. Zao mi je, da toliko moja pisma i karte ne dobijam. Pisala sam ti prije tri nedjelje u oglasu opširno, i pisala sam ti, da mi pošlješ novca, ako ti je moguće, jer oću da vratim, što sam dužna. Jer ti znaš, kako živim ja, kad nekom dugujem, da pazim na marjas, i da ja oskudijevam. Više ne mogu, da se zadužujem, jer to mene jede. Ukazali mi pomoć, oni od koga ni ti ni ja nismo se nadali. Pitaš me, kako živim. Bez tebe mi Aco život prazan i čemeran i nikad utješna ne mogu biti. Jedino, kad tebe vidim pored mene. Pošlji mi novca ako ti je moguće. Jer za mene radost jedina bi bila, kad bi mi ti lično poslao, bez ako je moguće. Vidi sam depeširala, platila odgovor, od nje ni riječi. Molim te, Aco, gledaj da bar nedjeljno od tebe dobijem izvještaj. Javi se koji put preko „Beogradske Novine“, jer ja stalno pratim oglas. Piši mi za upšte kolegijum koje s hibern. su tvoji si dužnosti? I ako je moguće, gdje si? Ista bi kući, ne znam šta da radim. Ti me dobro znaš, da sam bofaljiva. Kod čika Radomira bila sam dva mjeseca u goste, bilo mi neobično dobro. Oni su se prema meni dobro pokazali, i dosta mi prijalo. Da mi nije bilo sramota, čim sam došla, ja bih odsela kod njega. Pisala sam ti, gdje stanujem u oglasu. Stan ne plaćam. Za stvari imala sam sekiraciju. Gazdu nisam zatekla, umro je. Miladin hvala, kad se jednom sjeti, da mi se javi. Reci mu da se raspita za njegovog rođaka Dragoljuba Stankovića, artiljerca, VII. baterije, V. puka. I poziva Drinske divizije i za braću njegovu, jer do danas ništa ne znam, pa su u velikoj brizi. Čika Mitar dobio kartu od Steva Acimovića, gdje javlja za njegovog sina Pauna, da je umro. Zato te molim Miladine, da mu ti javiš o tome. Bogosav se često javlja. Tvoji su zdravi, samo ti je stric Miloš umro. Pozdravljamo ja i Stojna sve uopšte, a tebe Aco neizmerno vole i ljubi tvoja, Dosta A. Delimirović, Ub. 20274-8

G. ANDRI TODOROVIĆU, upravniku pošte, Krf. Mi se nalazim u Beogradu, molimo pošaljite novac što prije. Zika Branislavljević, Lomina 39, Zika Rajčić, Zorina 25, poštar: Mirko Gavrilović, Prote Mateje 33, Pera Djordjević, Sijedičeva 11, Dimitrije Petrović, Gundulićeva 10, Stanoje Gucić, Brankova 36, Ilija Spaić, Jase-nička 4, Konduktori: Radiša Miletić, pisar odeljenja, Smiljančevića 9, Milica Milenkovića, Re-ljina 2, Andja Jevgenijević, Miloša Velikog 3, Per-sida M. Nešić, Ratarska 16, Danica Dimitrijević, Mlečaka 20, Savka Srećković, Deligradska 42, Marica Djordjević, Kralj Aleksandra 23, Jelena Stefanović, Molerova 96, Vuka Marković, Kralj Aleksandra 31, Ruža Dimitrijević, Molerova 14, Poštarke: Darinka M. Nikolićeva, iz Niša, Miloša Velikog 85, Milica Kostić, Poštarska 12. Telegra-fiste: Dušana Milovanovića, Kočina 47, Euge-nija Hobiševa, Baba Vitojeva 67, Vinka Dimitri-jević, Kralj Milutina 25 i Katarina Piskovića, Kralj Milutina 3, iz odeljenja: Mara Janković, Ratarska 16, Zorka Dundjerska, Kurulina 20, Zivka Stojanović, Kurulina 13, Darinka Petro-vičeva, Gundulićeva 10, Danica Stojkovića, Radenička 35, Bosiljka Savićeva, Danićeva 16, telefoniskinja. 20201-8

G. JOVANU PREMIOVIĆU, Zeneva. Za Sinišu Jovičića, okružnog blagajnika iz Štipa Siniša! Molim te zautmi se kod Uprave Fondova za mjeće godišnje primanje i isposlji mi odmah, nužno je. Broj knji-žice je 474. Primi pozdrav. Anka Sokićka, Maćedonska 12, Beograd. 20212-8

DIMITRIJU GAZIBARIĆU, Pariz. Dra gi Mito! Poslatih 300 kruna, od Dragutina primili smo. Hvala ti sine. Mito! primila sam 200 kruna što si mi poslao. Dogovori se s Jocom, pa veću sumu da mi pošalje ili mjesečno po 150 kruna, jer sam u osku-dici. Izvjesti Miloša u Marselju, da je Dara primila 54 leva preko Bugarske banke i 64 kruna preko Ljube, no javi, da je Dara u velikoj nuždi, nek joj šalje po 200 kruna mjesečno preko Bugarske banke u Ču-priji, tvoja tetka Draga i ljubi te majka Danica Gazibarićka, Jagodina, Obere Ha-panistr. 70. 20210-8

Dujan Josimović, Zeneva. Schweiz. Svi smo zdravi u Nišu. O Voji nisimo ništa čuli. Ako što znaš, javi. Novac nemam, pošalj odmah. Poli i tebi pozdrav od Mile Josimović, Aleksinac, ulica 4. — Niš. 20249-8

G. DRAGOLJUBU RADOJLOVIĆU, Zeneva. Za g. Petra Zlatanovića, računoi-spitača I. armije. Dobri moj družo. Iskrenim srcem čestitamo ti tvoje krsno ime. Da ga u boljem i veselijem raspoloženju provedeš nego mi. Zdravi smo bogu hvala, a za tebe se toplo b gu molimo, da nam se živ i zdrav vratiš. Mnogo p zdrava i zagrljaja od nas sve tri. Tvoja Milica Zla-tanovića, Strahinića bana 74, Beograd. 20209-8

RADISAVU J. JOVANOVIĆU, Resavu, Hotel Terminus, Geneve, Suisse. Dragi Radisave! Veoma nas je obradovao oglas u kome mi javljaš, da je moj sin Joki mu zdrav. Na svemu sam ti veoma zahvalan. Molim te izvjesti mi istim putem detaljnije o njemu. Njega izvjesti, da smo svi zdravi. Mnogo te p zdravlja, Kosta Vuko-vić, Aleksandrova 83, Beograd. 20208-8

TODORU DIMITRIJEVIĆU, rezervn. kapetanu I. klase. Molim te da novac šalješ redovno, jer se nalazim u velikoj oskudici. Vinka Todora Dimitrijevića, Kralj Milutinova ul. 25, Beograd. 20206-8

SVETOZAR BUJOSEVIĆU, Zürich. Molim za izvještaj o mome oću Gavrilu, i da mu se javi, da se sa majkom i bratom nalazi u velikoj oskudici, da pošlje odmah novca. Danica Bujošević, N vopazarska 17, Beograd. 20205-8

G. STEVI ACIMOVIĆU, Hotel Terminus, Zeneva. Molim, da mi se pošalje no-vaca na račun mog primanja, jer se nalazim u velikoj oskudici sa ma k m i dje-tetom. Olga Milićević, udova Drag Ljuba Milićevića, Mačvanska 39, Beograd. 20205-8

G. RADI MILOŠEVIĆU, Zeneva. Molim, da mi pošaljete malo novca, za ženom i dvoje djece nalazim u velikoj oskudici. Jerotije Lešjanin, radenik pri soriranju lista u fabrici duvana, Beograd, Malajnič-ka ul. 7. 20203-8

G. JOVANU PREMIOVIĆU Zeneva. Case 3545 M. B. Za Kostu Dr. Riznića. I ovom prilikom mnogo vam blagodarim na izvještaju o mom mužu Dj-ki Marko-viću. Molim vas budite ljubazni i javite mu, da je Kokica sa zdravljem dobro. Nek ne brine. Mnogo očajava za svojim dobrim papom. Od kako je čitao pa do sad pri-mila sam svega 700 kruna. Zimnicu ni-sam spremila i zato ga lijepo molim, da mi pošalje što veću sumu novca kako bih spremila što mi je najnužnije a naročito drva. Najnužnije opravke na kućama izvršila sam i tu sam dosta utrošila a naročito oko djetinje bolesti. U kući gdje je sta-novao g. Savić, stanuje sad g. Maks Pin-kas Stajin sa svojom ljubaznom familijom. Oni su i mene i papu mnogo zadužili, dok je Kokica bila b lesna. Svi ga mnogo pozdravljaju. Marko je još uvijek kod nas. Zdrav je. Ljubi ruku svom gosp. daru i moli ga da mu pošalje novca za odijelo i obuću. Vami g. Rizniću, moja kći ljubi ruku a ja vas molim da primite moje es-o-bito poštovanje i pozdrav. a našeg mi-log papu ljubimo, grlimo, pozdravljamo i molimo B ga i naše krsno ime „Sv. Ar-handjela Mihaila“, da nam ga donese zdra-vog i veselog i da nam svojim dolaskom donese sreću, radost i spokojstvo. Anka Dj. Markovića, Kosovska 41, Beograd. 20248-8

G. Jovanu Premoviću, Zeneva. Izvjestite Mhosava Nikolića, vojnika I. čete. I. bataljuna, XI. puka, II. poziva, da smo njegov izvještaj dobili i da smo svi mi kao i moga brata Voję živi i zdravi. Mnogo ga pozdravlja žena, Kata Nikolić-sa djecom, Natalinci, Kragujevac. 20228-8

Gđji Kaji Dr. Ivanovića, gđjici Ruži Stanković i g. Premoviću, Zeneva. Najsr-dacnije vam blagodarimo na izvještaju o sinovima. Draga Kajo, molimo brinite i vi za djecu, koliko možete. Piši im, da traže našu penziju i neka zadrže, koliko im tre-ba, a ostatak da nam pošalju, jer smo mi u oskudici, ili neka traže zajam za naš račun. Miloš je molio g. Savčića, da im on pozajmi, upitaj ga. Pitaj djecu, šta je sa Katarinom i djecom njenom. Od mo-jih nikakav izvještaj. Kako ste vi? Mi smo dobro. Molimo izvještavajte nas o djeci. Pozdrav svima. Hristina Milošević, Kruševac, Langstrasse 64. 20221-8

Avramu Petroviću, blagajniku u penziji, Zeneva, Hotel l' Univers. Ovlašćujem te, da nastaneš, da mi se što prije pošalje veća suma novaca, na ime mog primanja, jer sam u novčanjoj oskudici. Javi moje sinu Bošku, rez. kapetanu u Grč-koj, da sam dobio od njega novac preko banke, no da mi uskoro opet pošalje. — Oslabeo sam. Izvjesti me. Troškove priznajem. Vasa Filipović, direktor i profesor u penziji, Beograd, Takovska ul. 24. 20226-8

G. Soflija Lacković, Ajačio (Korzika), Kaserno Abatici No. 10. Draga mati! Pi-smo od 1. oktobra dobila sam; zdravi smo i dobro; ništa ne brinite za nas. Zorka se javila iz Zeneve zdrava je. Javite šta je sa braćom? Ne očajavajte, već se molite Bogu i izdržite sve, da nam se živi i zdravi vratite. Pare kad primim, javi, u buduće čuvajte za vas u sluča-ju slabosti. Mi imamo svega i ne brinite. Ljubi vas i pozdravlja vaša, Haralam, Jo-vanka i Cane Cvetković, Vojvode Proti-ća ul. 11. Beograd. 20225-8

Pavlu Buliću, apotekaru, iz Rače, Ze-neva. Dragi Pajo! Sve sam tvoje pošilj-ke primila. Velika hvala! Djoka mi se oporavilo i ako mi pošalješ punomoćije, radio bi u apoteci, kao tvoj zamenik. Čestitamo ti slavu, sa željom, da je u zdrav-lju provedeš. Mnogo te vole i pozdravlja-ju i uvijek misle samo na tebe, Julijana S. Pašića, Koraćica. 20218-8

G. Avramu-Avraniću, Petroviću, Zeneva. Molim izuzmi od moga primanja za ovu godinu br. 30. što veću sumu no-vaca i pošalji mi, jer sam u velikoj osku-dici usljed nedovoljnih novčanih sresta-va. Molim saznati, gdje je Nikola Jovano-vić, pisar sreski iz Zaječara, rodom iz Knjaževca, i javi. Aleksa — Aca Živano-vić, Sumadijska ul. 9. Beograd. 20216-8

Jovanu Lazareviću, računoišpitaču ministarstva vojnog. Moj novac nisam još dobio. Ili pošaljite, ili odgovorite preko ovih novina, da ne čete poslati. Tvoji su zdravi. Preselili se Molerova ul. 62. Aleksa — Aca Živanović, Sumadijska ul. 9. 20217-8

G. Stevi Acimoviću, advokatu iz Beo-grada, Zeneva. Poštovani gospodine Stevo! Ja vas molim ako možete saznati za moga Jocu Novakovića, arhitektu iz Beo-grada, gdje je i da li je živ? VII. puk, 2. poziv, pirotehnička četa. Izvjestite ga, da sam u našem stanu, i da se mučim; ako može da mi pošalje malo troška. — Unaprijed vam velika hvala. mnogo vas poštuje, Marija Silvi, Dvorska ul. 5. — Beograd. 20269-8

Gđji Dani Marković. Zeneva. Dano! Javi Gokju, da sam novac primila. Mla je opet u školu pošla i stalno na tatu misli. Tebe pozdravlja tvoja Dara Pav-lović, Kosovska ul. 31. Beograd. — 20265-8

M-me Helena Hristić, Lausanne 38. avenue Mousquines. Zahvaljujem vam dopisnicu, mnogo nas je obradovala. Bogu hvala, da je Kosta zdravo, svesrdno ga pozdravljamo, neka se redovno javlja. Mi smo svi zdravi. Vas mnogo pozdrav-ljamo, Lukrecija Jovanovića, Lomina ul. 39. Beograd. 20264-8

BEGRADSKA IPOSTAVA UZARSKJE SVEOPĆE KREDITNE BANKE, BEGRAD Knez Mihajlova ul. 39.

obavlja uz najpovoljnije uvjete isplate iz Svajcarske i iz neutralnog inostranstva za okupirano područje.

Centrala: BUDIMPESTA, József-tér 3/4.

Dionička glavnica i pričuve: K 145,000.000.

G. Milutinu K. Protiću, stud. prava, Univerzitet, Zeneva. Molim te poradi kod nadležnih, da nam se pošalje naša plata, koju nisimo primile od mjes. novembra prošle godine, jer smo u velikoj oskudici. Srdačno te pozdravljaju, Dobrila i Lju-bica Brajovićeva, Smiljanica ul. 41. Beo-grad. 20263-8

G. Dragoljubu Radojloviću, Zeneva. Molim, da li je živ i da se javi oću Petru. Milivoje Milićević, iz Dražnja gročanskog, vojnik 2. čete, 2. bataljuna, 18. puka, I. poziva. Pozdravlja Mika Petrović, Muta-pova ul. 27. Beograd. 20261-8

G. Zariju Popoviću, Zeneva. I vas i g. A. Andrijevića molimo, da novac što pri-je, telegrafski pošaljete na adresu: Kata-rina Nikolić, Prote Mateje ul. 31. Pozdrav, Mara Dj. Djurićka, Mišarska ul. 11. Beo-grad. 20259-8

G. Djordiju Čohadžiću, Zeneva. Po-šlati novac 144 kruna primila sam. Velika vam hvala. Molim vas, kažite mom mu-žu Mladenu Mladenoviću, naredniku ko-njičke muzike, da sam ja zdrava i da mi i u buduće novac pošalje i da kaže nje-govom bratu Miki, da i on pošalje nje-govj ženi. Mladena pozdravite. S poštova-njem Mileva Mladenović, Novo Pazarska ul. 14. Beograd. 20257-8

Jovanu Mijatoviću trgovcu, Hotel Terminus, Zeneva. Molim vas izvjestite moga muža Dimitrija Hadži Mihajlovića, da sam novac primila, zdrava sa djecom, neka pošalje po mogućstvu opet novac. Ljube ruku djeca. Agnija Mihajlović, Poža-revačka ul. 30. Beograd. 20258-8

G. Jovanu Premoviću, Zeneva. Od jula ne dobih izvještaj o Vlajku, molim javite mu, da sam sa djecom u oskudici, te da o meni vodi računa i da se češće javlja. Pozdrav Persa Radović, Makenzi-jeva ul. 58. Beograd. 20256-8

G. M. Kovačić, Zeneva, za gđu Ze-čević. Leposavina mati i tetka zdrave. — Svetislav se stara o njima. Brinemo za Lepu, da se odmah javi. Mara Karanović-ka, Riga od Fere ul. 3. Beograd. 20251-8

Milanu Živančeviću, Zeneva. Dragi Milane! Zdravi smo svi, juče dobih tvoju kartu od I. XI. i odgovor na moju svega jednu kartu. Pozdravi Rosu, da mi odgo-vori za stvari i one velike fotografije, jesu li mi sačuvane, u Jašinom stanu? Valjda i Rosa stanuje sa njime. Čeda mi piše vrlo često, njegova je adresa: Č. B. Lager: B. No. 6682, Intelligenz-Baracke, Austrija. Djeca su ti zdravo i dobro, ne brini ništa za njih. Mara će doći sa dje-com za slavu kod mene. Tebe i sve naše mnogo pozdravljaju tvoje sestre: Dara i Dana, i snaja Dara moli, da pišeš Bošku, da joj pošalje novaca odmah, jer je u ve-likoj oskudici i brat Stavra sestri Lenki. Piši nama i Čedi, takodje i Rosa i Jaša. Dara Č. Blagojević, Arandjelovac. 20235-8

Vidi Gajić, Svilajnac. Draga Vido! Zašto mi nisi pisala, već Miki, da mi je Boško dvaput novac poslao. Javi kartom opširno, kome je novac poslat meni ili majci, jer ja novac nisam nikako dobila. Od koga si doznala, odgovori odma. Za Simu smo doznali. Hvala! Svi vas pozdravljamo. Je li se javio Tasa? Ljubi te Dara i Rosa Jovanović, Arandjelovac. 20234-8

Vračariću, Fortunastrasse 36, Zürich. Za Jelisija Kalacanovića. Dragi Jelisije! Obradovala sam se tvom oglasu; vidim, da si zdrav, mnogo sam brinula; javljaj se češće, da ne brinem; pisala sam ti ne-koliko karata, sigurno nisi dobio. Ja sam zdrava, pošlji mi odmah para, nužno mi je, zima ide. Javi Vasi, da odmah pošlje Danici para, u bijedi je i oskudici. Raden-ku javi, da su mu braća i ostali kod kuće zdravi, i da odmah pošlje Jeli para, jer je u oskudici; neka joj se češće javlja. Miloju Račkinom javi, da je zdrava i da joj od-mah pošlje novac; nužno je. Jovanka te moli, da javiš Ognjanu, da se sjeti, da joj pošlje novac, u oskudici je sa djecom. Mi-ca Savina sa djecom vratila se kući u Sabac. Od svih primi mnogo pozdrava. Milana takodje pozdravi, tebe najviše. Kalacanović Cica, Mačvanska 16. Beo-grad. 20233-8

G. Jovanu Premoviću, Zeneva. Molim, da me izvjestite za moga sina Živo-rada Bugarskog, šofera vojnog, jer do danas ništa ne znam o njemu i u veliko-j sam brizi. Majka: Saveta Stanković, selo Dokmir, okrug valjevski, srez tamnavski — Ub. 20273-8

G. Paji Radovanoviću, Zeneva. Za Nikolu S. Jagnjića, Inspecteur d'école primaire Supérieure des Serbes. Bagnols (sur Sèze) Gard-France. Dragi Nikola! Tvoje dopisnice i Kurir primila sam. Ra-dujemo se, kad ste zajedno obojica. No-vac pošlji preko Wiener Bank Vereina ili kako god znaš, samo odmah neizostavno i to sad 200 kruna, pa dočine opet. Izvjesti se za kum Acu, Kišpatića i za G. Polića što prije. Njihove su porodice zdrave, ali u oskudici, kao i sama što sam. S toga neka im odmah novac pošlji, Milog Miku i tebe grlimo i volimo svi. Tvoja Bosa N. Janjića, Rača-Kragujevac. 20255-8

Gosp. Anki N. Jovanović, Geneve. Izvjestite Vukosavu, da robu ako je mogu-će sačuva i da ne prodaje, zdravi smo. Miša Josimović, Skopljanska ulica 2. 20232-8

G. Raši Čukoviću, Zeneva. G. Rašo! Smatrajući vas kao dobrog prijatelja, obraćamo vam se s molbom, da nas izvje-stite o zdravlju Dragomira D. Sevića, brata Branka Obradovića i Vladimira D. Petrovića, iz Valjeva. Drago se nalazi pri telefonu III. poziva V. puka; Branko pri 17. puku I. poz., a Vlajko pri posled-njoj odbrani staraca V. puka. O njima smo dobili izvješće nekoliko puta, ali ipak želimo, da nas i vi o njima izvjestite i njihove karte nama lično isposlжете, jer smo ih mnogo poželjeli. Obraćamo se Va-ma, da nam vi tu dobrotu učinite što prije. Blagodarimo i pozdravljamo Vas kao i njih. Stana D. Sević i Jeca V. Petrović, Valjevo. 20214-8

Gosp. ŽIVOTI VIDIĆU, Zeneva. Dragi sine! Izvjesti kapetana Dragutina Stojko-vića. 3. puk, I. poziv, da sam njegovoj fa-miliji saopštio oglas. Kod kuće su svi zdravo; Grezla traži novca, sluku i izvješ-će o Stojki Stojkoviću i Rajku Radosavlje-viću. Neša Višić iz Djurdjeva, troši sina Mihajla, II. konjički puk, 4. eskadron i da javi, šta je sa bratom Čedomir m. Mati Če-domira Tomića iz Juške, traži ga. On je u 6. odjeljenju rezervne municione ko-lone, moravske divizije. Komandir mu je Stevan Tošić, Kragujevacanin. Otac i mati Dra-gomira Jerinića, iz Pauna, traže ga, da se javi. On je u 3. poljskoj b-lnici I. poz., drinske divizije, komore. Mihajl-va je dro-gerija otvorena. Sta je sa izvješćem? Pozdrav Pavle Vidić, Valjevo. 20200-8

JOVANU PREMIOVIĆU, Zeneva. — Case 3545 M. B. Molim vas gospodine do-stavite moje mužu Stanoju Dimitrijeviću, Solun, slijedeće: Novac 1300 kruna primila sam, šalji i u buduće, svi smo zdravi i pozdravljamo. Mara Dimitrijević, Mitrovića Kosovska. A. 1283-8

UPRAVI NARODNOG POZORISTA, Rue Conseil General 16, Geneve. Pozori-šte „Sterija“, sa 14 članova, koje je u Ja-godini, a do sad bez ikije pomoći, potre-buje novaca. Najučtivije mole da im se novčano pomogne što prije. U ime uprave i cijelog personala mli i blagodari unaprijed Pava Sluka, glumica. A. 1282-8

G. JOVANU PREMIOVICU, Zeneva. Mo'im vas lijepo d d'ile u vezu sa mojim mužem Zaharijom S. Ilićem, višim intendant-om bregalničke divizije i dostavite mu ovo: Dragi Zaharije, ne javljaš se niti mi novac šalješ? Ma da sam nekoliko karata pisala i tebi i Sini pa nikakvog odgovora ne dobih. Zato mi najbržim putem, ako je moguće telegraf, poš-lij veću sumu nova a za duže vreme, jer mjesečno trebam dvie stotine kruna. Od tebe dobila sam sam; jednu kartu, više ne. Od Veljka sam dobila dvije karte. Javljajte se češće da se ne bi-nemo. Sa Veljkom se čest dopisuj. Ja i majka smo u Kos v. Mitrovići, obe zdrave, za nas se ništa ne brinite. Veljka neka mi javi u kojoj varoši je. Tebe i Vel-ka grli, ljubi majka i tvoja Zorka. A. 1276-8

Gosp. TIMI STANIMIROVIĆU, na-čelniku pošt. telegrafskog odjeljenja, Krf. Najučtivije vas molim da poradiš da mi se izda pomoć na osnovu mojih o'čeve pla-te, koju nisimo primili. Savka Janičević, te-lef. Smederevo; Ilija Janičević, kont. Ir-poste. A. 1277-8

G. JOVANU PREMIOVICU, Zeneva. Za Ljubomira Mihajlovića. Dragi Ljub, tvoj oglas pr čitah. Ja sam sa djecom do-bro, ma'og Mi draga izgubismo. Paja i Boba bdu u školu. Ja sa m'om norom dobro sam, nemam b love. Novac sam dobila 9 puta, ako m'žeš šalji redovno. Zora je dobila tv ju kartu, obradovala se za sina, on' su dobro kao Dana i Ma u-ska. Djeca hube ruku čiki i tati. Svi te pozdravljamo. Baca Iliju, Acu i Kiju, Ljuba, Arandjelovac. A. 1278-8

G. MIHAILU BOKONJICU, p. a. Dr. Victor Kuhne 2. ap. Pestet de Rochement, Geneve. P. gospodine, m-lim vas dostavite slijedeće oglas mome mužu Ili i Mihajl-oviću, Nica. Dragi Ilija, tvoje oglase o Sveto-zaru, Sretenu i Mitru, pročitah. Javljah ti nekoliko puta oglasom i kartama, ti mi ništa ne odgovaraj, već se sečaš drug ga. Ti znaš da tvoja djeca nemaju prijatelja koji bi zaštitili i poveli o njima računa. Zato ti meni odg varaj na sa pitanja. Ako možeš izvjesti me o slijedećim: Mi-lovanu D'ordjeviću i njegovom sinu; Djor-dju, Živojinu Vasiću, Borisavu, Pavlu Va-siću, Petru Jovanoviću, svi iz Bel savca; Luka Dragičević, posljednji regrut iz Vr-bice. Čedomir Panić iz Kotraze. Mil-rad Petrović iz L'pova. Familije svih imen van-ih žive su i zdrave. Živojina Jovan vića iz Banje, živi i zdravi. Dana Živka Rankovića, moli te da je izvjestiš za njega, njemu po-daj novac kolko treba, ona će meni polo-žiti. Mi smo svi živi i zdravi. Malog Mir-draga izgubili smo. Pozdravlja te Čaja, A-randjelovac. A. 1278-8

G. ŽIKI IVKOVIĆU, advokatu, Mi-lanu Matiću, Acimu Jovanoviću, trg. iz Valjeva i Stevi Acimoviću iz Beograda, Ze-neva. Ako Žika nije u Zenevi, molim es-talnu gospodu g-re imenovanu, da Žiki slijedeće dostave: Dragi Žko! Pr čitao si valjda Darin oglas tebi i moje o'gase gg. Acimu Jovanoviću i Stevi Acimoviću u br. 262 ovih novina. N-vaćana sredstva ne da su umanjena, nego got vo nemamo, niti ovdje možemo naći. Prihod od imanja se smanjio. Gledaj, da nam traženu pom-ć šalješ redovno ili da nekome javiš, da nam ovdje daje. Danas je mama primila od Milana Stefanovića iz Šušeke srez k lubar-ski 300, tri stotine dinara, s tim da tebi ja-vimo, da gornju sumu odmah dostaviš Mi-lanovom sinu Radomiru M. Stankoviću, koji je u Francuskoj u Mont-Dauphin-u u školi, a čiju adresu možeš d-znati tačno od Riste Purića, stud. en medecine uni-versite, Geneve, Suisse. Dalje Milan, ko'i je sa svoima u selu zdravo, m li, da se izvjestiš, da li je Radomir u vezu sa svojom braćom Miloradom, Mihajlom i Ostojom, i ako jeste, da li im ti možeš svak-g mje-seca stavljati na raspoloženje p trebnu su-mu, koja će biti veća od g-re označene, koju Milan bude odredio, a Milan mami da polaže, i onda ti čtuda ne moraš slati na-mu, o čemu češ nas preko ovih novina izvje-stiti. Ovdje smo svi zdravo. Tebe i sve pozdravlja, a gore imenovanj gospodi unaprijed blagodari iz Valjeva Vojin A. Ma-šić, sudija. 20215-8

JOVANU PREMIOVICU, Zeneva. Za Glišu Perića, Krf. Dragi Glišo, tvoj oglas u „Beogradskim Novinama“ pročitala sam, svi smo srećni kad si hvala Bogu p tpuo ozdravio. Ja sam sa majkom i djecom ovdje u Prijepolju, svi zdravo i d-bro. Za nas ne brini. Novac sam u tri maha pri-mila svega 1208 kruna. Šalji i u buduće. Od mene, majke, Vlade, Bate, Koste, Mi-lice primi mnogo p-zdrava, svi te vole i ljube, tvoja Dana Perić, Prijepolje. A. 1279-8

G. DRAGOLJUBU RADOJLOVICU, Geneve. Za G-dju Stanu R. Popović. Naj-ljepše vas molim da me što prije izvjestite za moga muža Miloša Sijakovića, 4. četa pogranične trupe drinske divizije, i za moje sinove Miodraga i Vladana, ima godinu dana kako za njih ništa ne čuh. Biću vam mnogo blagodama ako mi javite jes u li živi i zdravi pošto sam u veliko-j brizi a bez novaca. Zena Pere Josimovića narednika u Sapcu je sa djecom u novča-njoj oskudici a takodje i žena Mojsila Mar-kovića, s poštovanjem Stana Sijaković, Po-cerska ul. br. 45, Sabac. A. 1282-8

Molim svakoga da mi javi, što zna za Kostu Kostića, vojnika 2. čete, 2. bataljuna, 5. puk kadrovaca. Mira Kostić, Sovjak, Ub. A. 1266-8

G-dji DANI MARKOVIĆ, Zeneva. Molim te, draga Dano, postaraj se, da nam se pošalje na račun naše učiteljske plate kao veća suma novaca, jer nam je neopodno p. trebna. U Kragujevac smo sa svima svojim. Pored s'na sad imamo i čerku. Mnogo srdačnih p. zdrava tebi, papi i Mimici od svih nas. Vida i Jova Jovanović, Kragujevac, Beogradska 40. 20247-8

DRAGOMIRU CVETKOVIĆU, pukovniku, Solun. Tebi, Kosi i mojim milim učenicima čestitam slavu, sretna sam, što se u mogućnosti, da se vidjate i djecu obilazite. Poruku od Leonide odnosno Miši primila sam. Milo mi je, da je dobro. Kosi smo pismo od 3. septembra primila sam od Milutina od 1. n. vembra takod. Tebe, Kosu, Leonida, Vaju i Mišu pozdravljam, moje premile unučice ljubim. Danica Solarević, Kruševac. 20224-8

G. JOVANU PREMOVIĆU, Geneve. Molim učtivo, da se izvjesti m. j. muž Anton Majerović, ek nom u Bastia-Covsz - France, da sam primila i drugu partiju u 158 kruna i da mi se javlja. Ja sam zdrava i pozdravljam ga iskreno. Jelica Majerović, Kruševac, Langestrass 64. 20220-8

G. ARSI ILIĆU, Zeneva, Rue Pierre Fatio 25. Molim izvjestite Miladinu Sevarlića, da su naši, ujka Lazina, Živka, Bosa i u Preljini svi zdravi. Primila sam tri aman-ta. Živka moli, da joj Mil je pošlje novaca. Vaši su svi zdravi. Hvala na dobroti. Danica Sevarlić, Kamenička 3, Beograd. 20219-8

VLADI PAVLOVIĆU, Zeneva. Dragi moj Vlado! Prije 2-3 dana sam ti poslala pismo na onu adresu, što si mi pisao, radujem se, što si moje pismo primio, s mo ne znam koje, ja sam ti dva poslala, jednu kartu i pismo, šaljem ti sliku našu, piši odmah, čim je primiš. Za nas ne brini ništa, mi smo dobro svi, zdravi smo, koje i tebi isto želimo. Mnogo te ljube djeca i tvoja Milka Pavlović, Kralja Milana 69, Beograd. 20270-8

G. Stevi Acimoviću, Zeneva, Hotel Terminus. Molim sporazumno sa Velimrom Vučkovićem sudijom, učinite da mi se što prije pošalje novac na račun mog primanja, jer sam u novčanoj oskudici. S poštovanjem. Stanoje Vučković, penzioner, Kraljice Natalije ulica 92. - Beograd. 20227-8

Molim gospodina predsjednika Sokobanjske opštine, da me izvjesti po mogućstvu, za koju ćerku Milku Duš. Kundakovića, koja se nalazi kod svoga svekra Ilije Kundakovića, ekonomu u Sokobanji, i njoj dostavite sljedeće: Draga i mila moja ćerko! Ja sam u velikoj brizi i očajanju, jer od maja mjeseca ništa o tebi ne znam, stoga te molim, čim ti se ovaj moj oglas dostavi, da me izvjestiš preko „Beogradskih Novina“ o zdravlju tvome i Živkovom. Ja se nalazim na Ubu; živi smo i zdravi. Radisav je kod kuće. Radomir mi se javio, on je živ i zdrav. Ako ti je novac potreban, javi mi kojim načinom, da ti pošaljem, ili uzajmi od gazda Milojka Bobića, ja ću mu vratiti. Za nas ne brini, samo vodi računa o sebi i djetetu. Pozdravlja te i grli tvoja mama. Pozdrav od Radisava i djece. Marija K. Stanković, iz Uba. 20271-8

Jovanu Premoviću, Zeneva, za Ristu Topalovića. Mnogo sam brižan za mojim jedinim sinom Milutinom. Molim te, izvjesti me što prije šta je sa njim, kako ga zdravlje služi? Podaj mi novaca i povedi računa o njemu, naročito sad, a mi stari i ubijeni tugom roditelji kao i nesretne sestre bićemo ti vječno zahvalni. Sljedeće dostavi Milutinu (red. XVII. p.): Dragi naš sine i jedini brate! Bol nam je veliki i neutješan. Javlja se, da bi ga bar u nekoliko savladali. Svi smo zdravi, samo se ti čuvaj. Da nam živ i zdrav dođeš. Pozdrav g. Mandžukića, njegovi su u Obrenovcu dobro. Željno te očekuju i pozdravljaju roditelji i sestre. Obrad Strahinjić, Valjevo. 20277-8

DRAGIČU SOLDATOVIĆU, Zeneva. Mihi moj Dragiču! Mnogo nas je obradovala tvoja karta. Mnogo ti hvala. Obadve smo zdrave i tebi želimo od Boga zdravlje. Kosa mi je pisala, i poslala 150 kruna. Ti molim te, gledaj te pošalji Kosi a ona će meni poslati. I u buduće šalji jer sam ostala bez troška. Ljube te tvoje tetke i žele ti dobro. Vujana B. Spasojević iz Uba. A. 1284-8

G. Paji Radovanoviću, Zeneva. Molim za izvještaj, da li je živ i zdrav Milutin Golubović, potporučnik 3. čete, 3. bataljuna, II. prekobrojnog puka, kombinovane divizije, a on neka javi šta je sa njegovom braćom: Milosavom, Božidarem i Milojem. Blagodari vam, Vukašini Glišić, učitelj iz Sipića, srez lepenički. 20254-8

MILUTINU PROTIĆU, stud., Zeneva. Mihi sine! Odavno nemamo o tebi ni kakvih vijesti. Jesi li se preselio u varoš, ideš li na predavanje? Mi smo ovdje zdravo i dobro, a ti i svi naši u Leskovcu. Poslali smo ti karte sa našim fot. grafičama. Tetka Dani poslala smo 300 leva. Ako ih primi slaćemo joj redovno. Javi kako su Ljubiša, Bora, Steva, Pavle, Rada, Aca i svi naši roditelji. Dobili smo izvještaj, da su Zora i Mile u Požarevcu zdravi. Cane se javlja zdrav je. Poradi, da dobiju pomoć. Ljubica Atanasković, nastavnica više ženske škole, u ki Doka, Krsta, D. brila i Bolida jer su u oskudici. Novac pošlji ili njima ili na moju adresu. Javlja li se Seta? Mnogo te p. zdravlju i ljube tata i mama. Jelisaveta Protić, Smiljančeva 41, Beograd. 20262-8

RUŽA A. POPOVIĆU, Geneve. Novac poslat za Micu 144 kruna primila sam i odmah joj p. slala, jer je veoma nužno. Meni poslat novac nisam mogla primiti uslijed pogrešne adrese, mesto Miki st. j. Hern Miki, zato u buduće šalji preko Wiener Bank-Vereina. Sve voli v.ša Milka. Draga tetka, veliko ti hvala na izvještaju o mome Miškicu. Dozvoli, da ti malo zamerim, da su ti oglasili uvijek vrlo kratki i da su ti i vrlo rijetki. Molim te najljepše, da sebi staviš u dužnost da nas bar svakih 15 dana izvještavaš. Piši mome Miškociju, da smo svi zdravi, da ga mi limo da se čuva i da b. h. želela pismo lično od njega. Sve pozdravlja i voli vaša Lela M. Miškovića, Avalska 11, Beograd. 20260-8

Tomu D. Milenkoviću, Vranja. Molim vas pošaljite mi odmah novac, koji sam vam već nekoliko puta tražila. Pera mi je pisao, da od vas tražim kad mi bude trebalo novaca, zato vas molim pošaljite mi odmah, jer mi je mnogo potreban. - Djeca su vam nekoliko puta pisala. Zdrava su hvala Bogu. Pozdrav, Zorka P. Kušaković, Knjeginje Ljubice ul. 34. 20178-8

VELJI Ž. ACIMOVIĆU, Zeneva, Rue Stand 38, Suisse. G. Veljo obraćam se vama kao našem dobrom prijatelju, da ovaj oglas dostavite mome Tozi, jer nikako ne mogu sa njim u vezu da dodjem: Dragi Tozo, javljala sam ti se nekoliko puta pismom preko Grudića, kum Jezdića, a i ovim putem. Vidim, da ništa od toga nisi dobio. Ja sam u Nišu sada sam zdrava, od Laze sam se iselila, novac od tebe u tri pošiljke primila sam ukupno 834 leva, od prve dvije jednu trećinu poslala sam u Prokuplje, a treću sam sve za sebe zadržala, šalji redovno. Zima ide, a ti znaš moje zdravlje, pošle zime jedva sam živa ostala, čuvam se a i tebe molim da se čuvaš, da se još jednom vidimo. Javlja mi se češće da mi bude lakše. Majka te mnogo p. zdravlja, voli te tvoja Sofija. Za učinjenu dobrotu blag-dari vam Sofija Svetozara Djordjevića, Mrnjačevića ul. br. 8, Niš. 20250-8

G. Milanu Simonoviću, advokatu, Zeneva, Hotel Terminus. Molim izvjestite Vojina Kalanovića u Parisu, da su svi njegovi kao i moji zdravi. Molim za novčanu pomoć. Blagodarna, Leposava Pavlović, Arandjelovac. A. 1272-8

G. Dušanu Jankoviću, Zeneva, 20. Route de Chene. Molim najljepše gospodine, da dostavi sljedeće mome mužu Dušanu Uroševiću, Paris: Dragi Dušane! Primila sam pismo, Zašto mi novaca ne šalješ? Misliš li na djecu, kad znaš koliko si ostavio? Djeca su cijelog ljeta bolesna, naročito Rade i Moma. Seka potrošila na nas sve što je imala i više se nemamo gdje zadužiti. U Drenović odlično materijalno stoje, naročito Ljubiša. Ali do danas apsolutno nikakve pomoći ne dobih. Pošalj mi odmah telegrafski što veću sumu novaca. Ružica Uroševića, Kruševac. A. 1273-8

G. Čedi Arandjeloviću, Zeneva, za g. Radu Milosavljevića, art. p.poručnika, d. navski art. puk, I. poziva. Mihi Rado! Javljam ti se po tvojoj želji preko novina često. Juče sam dobila novac u tri pošiljke, svega 346 kruna. Hvala. Molim te, Rado, šalji redovno. Ja i Vera dobro smo, imamo sve što nam je najpotrebnije, samo ljubav i sreća daleko je od nas. O ocu ništa ne znam, o majci takodje. Sa g. Čedom uredi očeva primanja i pošalji im što prije, jer verujem da su bez novaca. Vera te nije zaboravila, ona se moli Bogu za tebe. Ostaću ovdje dok ne umognem da se sastanem sa majkom. Pozdrav Voji, g. Čedu najljepše molim, da ti ovo dostavi i pozdravljam, tebe nežno vole, tvoje Verica i Vuka, Kruševac. A. 1273-8

Jovanu Premoviću, Zeneva, Case 3545 M. B. Za Milojku Miloševića, poručnika, Pročitala sam tvoj oglas. Od srea se radujem, kad si mi samo živ. Pišite mi preko Pere Topalovića, trgovca, Užice. Ja sam sa babom zdravo, živim u Karanu. Toplo Vas pozdravlja i ljubi te tvoja majka Stoja Milošević. A. 1270-8

Gospodinu JOVANU PREMOVIĆU, Zeneva. - Na vas blagajne okruza Kraljevo kao poreznik IV. klase poreskog odjeljenja okruga kraljevske primao sam po 164-16 dinara plate mjesečno. Od 1. februara ove godine dosada nisam na ime plate ili pomoći ništa primio. Molim vas, naročito, da mi se što od plate ili pomoći preko koga novčanog zavoda u Beogradu pošaljete. Dragiša Kujundžić, poreznik, a stanom u selu Nemenikuće, srez kosmajski, okrug beogradski. 20241-8

ACI DINIĆU, Zeneva. - Izvjestite Radomira Genića, trg. iz Beograda, da mi je novac potreban: sa zdravljem sam dobro, ja i tetka Prijade. Katarina Genić, Knežev Spomenik 5, Beograd. 20240-8

G. NIKOLI TADIĆU, glavnom blagajniku poštansko-telegrafske blagajne, Krf. - Molimo da nam izvolite od našeg primanja poslati, jer nam je potrebno: Sofija Marinković, Beogradska 29; Mileva Radovićeva, Kralja Aleksandra 19; Natalija Cvetička, Vidinska 44; Mileva Brankovićeva, Pivarska 2; Desanka Jovanovićeva, Mišarska 10; Pera Poučkova, Dočanska 29 i Bosiljka Savić, Daničeva 16. Ruža Cemerik, Postle Mateje 17, Beograd. 20238-8

MILIVOJU POPOVIĆU, Zeneva. - Dragi Milivoje, već je mjesec dana kako od tebe ne dobijam nikakav izvještaj, karte više i ne dobijam valjda i ne pišeš. Molim te odmah me izvjesti jesi li zdrav kao i svi naši? Javila sam ti, da sam primila novac od gospođe Magdičke i g. Toše i upotrebila za drva, porezu i protokolaciju firme 400 kruna, zato ću i dalje raditi radnom, a zdrava sam; nemoj brinuti za mene. Javljam ti da gospođa Danica Kalcanović, nije dobila novac, koji si ti javio, a nalaz se bolesna u oskudici, g. Vasa odmah neka prati novac. Strina te moli, da se Kosta lično javi, jer godinu dana kako se nadaju, pa nikad da se javi, pa brinu da li je u životu; oni su svi zdravi. Majka i ja mnogo te pozdravljamo, da nam se odmah javiš. Tvoja Ana Popović, Makenzijeva 41, Beograd. 20237-8

ROSI, ženi JANACIJA S. BLAGOJEVIĆA, artiljer. kapetana, Atina. - Dragi Rosol! Dobili smo izvješće od Jase, da ste zdravi, samo nam je čudo, da nam ti ništa nikako ne pišeš; javi nam se odmah; ti zaboravljaš, da mi još uvijek brinem za tebe, šta je sa tvojim stanom, hoćeš li opet da predješ u njega? Boži ujini-nom javi, da Dari pošalje nova odmah, ona je doznala, da joj je dva puta poslao, ali ona nije dobila; i Stavra da pošalje Lenki novac u velikoj su oskudici, Rosica je već velika, ljubi tati ruku, a Bata se ponovio sa odelom pa pravi mukarac. Mara sa djecom, prijom i snajkom je na Rudniku. Ovdje je otac Baha, Dara i ja. Svi vas pozdravljaju, neka nam i Bata po mogućstvu piše. Dana Živančević, Arandjelovac. 20236-8

Jovanu Premoviću, Zeneva, Case 3545 M. B. Blagodarinam na izvještaju za Zdravka, Ljubomira, Dragiča Novaka Calukovića, Milutina, Vasilija, Stojana, Dragoljuba Vasiljevića, Milosava Todorovića, Milovana, Svetolika, Velimira, Milosa Jovanovića, Peru Milanovića. Dalje Dimitrija, Božu Smiljanca. Za sve ovo hvala i g. Urošu. Molim izvjestite imenovane, da je Zdravko dobio kcer; da je Dragoljub umro otac, a da su svima kod kuća zdravo i dobro; da ih sve svi pozdravljaju. Poštovlac Vladimir Caluković, selo Ljevaja Gor. Milanovac. A. 1242-8

G. Budimović, - Kruševac.

G-dji MICI M. PAVLOVIĆ, Hotel Bellevue, Zeneva. Veoma nas je obradovao, i obezbijio tvoj oglas, veliko ti hvala! Izvjesti Milana, Miku i Pecu, da smo svi zdravi, želimo, da nam se češće javljaju. Mnogo ih pozdravi. Molim te javi Milutinu: Ruža sa djecom zdrava, novac primila od 1. oktobra do sada: 217 kruna od Wiener Banke, preko vase radnje 240 din., od Velimira 200 din. a poslatih 360 kruna još nije primila. Ljubice karte dobili smo, hvala! Tebe i sve tvoje mnogo pozdravljaju svi moji i ja Milan N. Miljković, Aleksinac. B. 971-8

G. MILUTIN MICIĆ, Atina, Odos Akademije. Hvala ti velika na izvještaju o našima. Molimo da nam pošalju novaca, potreban je, ranije smo primili novac. Majka sa zdravljem ne osjeća se dobro, prema tome što prije da nam pošalju novaca. Molimo te, da nas i u buduće izvještavaš. Pozdravljamo sve, Milojevića i Mica, Kruševac. B. 976-8

G. JOVANU PREMOVIĆU. Molim izvjestite Dr. Radoja Jovanovića, rezervnog kapetana, da sam po treći put novac primila preko g. Vučkovića. Ako je moguće neka šalje redovno. Blagodari Svetlana Jovanović. B. 977-8

G. MOMČILU PASTROVIĆU, sudiji, Geneve, Rue Pierre Fatio 25. Učtivo vas molimo, da učinite šta treba i gdje treba, te da nam se na račun naših plata pošalje pomoć, jer smo u oskudici. Blagodarni Pavle V. Drobniak, učitelj, Kruševac. Leposava Djukanović, učiteljica, Vreoci, okrug beogradski, srez kolubarski. Jelena Drobniak, telegrafistica iz Niša svi u Kruševcu, Súd-piata 10. B. 980-8

VASI STOJKOVIĆU, krojaču, Beograd Mačvanska ul. 9. Maro! Sta je sa vama, kad se nikako ne javljate. Je li živa majka? Kako su tvoja djeca? Sta je sa našom Micom iz Požarevca sa njenom djecom i Slavkom? Zdrava sam sa Veljom u Vrnjačkoj Banji. Pozdrav svima! Cana Tebaković. B. 978-8

Heinrich Krönn-Kragujevac.

Miloju O. Miloševiću, potporučniku. Dragi Miloje! Naknadno ti javljamo o strina Stoji, da je zdravo, jer u prošlom oglasu sve je bilo o njoj izostavljeno. - Javljam nam se često. Tebe i Slavku grli i voli vaša sestra Brana Milošević, Glavnica ul. Kragujevac. K. 423

G. Dušanu Jankoviću, Zeneva, 20. Route de Chene, za gospodina V. Božidarevića. - Lijepo molim g. Božidarevića, da izvjesti moga muža Arandjelca Stankovića, majstora stolarskog, koji je radio pri Pirotehnici, da sam sa djetetom zdrava, i da mi novaca pošalje, jer sam u velikoj oskudici. Gospodi unaprijed blagodari, Božana Stanković, Kragujevac, Ljubičina ul. K. 424

ZORICHER BUREAU FOR AUFSUCHUNG VERMISSTER. - Lijepo molim Biro, da raspita, gdje se nalazi moj sin Miloš Djoković iz Črešnjeva, vojnič. komore IV. čete, IV. bataljuna, V. prekobrojnog puka, šumad. divizije. Velika Djoković, Črešnjevak-Kragujevac. K. 425

Gospodinu JOVANU PREMOVIĆU. - Molim, da izvjestite moga muža Dr. Dobrivoje Ger. Popovića: Sa djecom sam došla kući i da su djeca sva zdravo i dobro. Mnogo pozdravlja i vole Rosa sa djecom. K. 426

SVETOZARU MILOKOVIĆU, Gradistancu, Zeneva. - Molim vas, dostavite ovu anonsu mome mužu Kostu A. Nikoliću, da sam i petu pošiljku novaca u sumi 566.20 kruna, primila, da sam sa djecom zdrava. Neka mi pošalje odmah jednu sumu novaca, jer mi je potreban zbog nabavke zirnice. Njeg. mnogo pozdravlja, vama blagodari Draga K. Nikolića, Kragujevac. K. 427

LJUBICI LAZAREVIĆ, Institut Jeano d'etre et bteenne. - Dragi Ljubice! Mi smo svi živi i zdravi; za nas ne brini, samo sebe čuvaj i uči. Svi te pozdravljamo. Tvoja majka Jegda. Piši češće. K. 429

Mih. II. Ristić, - Čačak.

Budimiru Jeliću, Zeneva. Vašu kartu upućenu preko g. Janičija Beševića, u kojoj javljate, da je moj Dobrica zdravo i da je pozajmio 200 dinara od Petronije Petrovića iz Štitara, Meni je nemoguće ovaj novac položiti, pošto ne znam, kako bi mu dostavila. Ako Dobrici treba novaca neka uzme od Tome Živanca i Uroša Lomovića, a ja ću njegovim ovamo položiti. Kod kuće smo svi zdravo. Vama blagodari, a Dobricu pozdravljaju Marija D. Todorović kao i majka Stojica, tašta Peladija, sna Vinka i pobratim Milivoje, Nikolija, Radojka i Radomirka. R. 450-8

„MATADOR“
KANAP
OD HARTIJE
savršena zamjena kudeliuog kanapa.
Veliko Skladište
Sigmund Pusztafi,
Budapest, V. Országházter 4.

KORESPONDENCIJA.
G. Jovanu Premoviću, Geneve. Umoljavam da me izvjestite je li živ i zdrav Svetozar Lazarević, komandanta III. poziva dunavske divizije iz Mladovca, moli Leposava Stankovića, selo Vlaško Polje, Mladenovac. 20243-8
G. Čedi V. Radovanoviću, Solun. Dragi g. Čedo! Molim vas lipepo, dostavite mome Laletu, ili ako vi ne možete vi pošaljite preko vašega Pajca jedede: Dragi i mihi Lala! Izgubih i poslednji trenutak očajnog suripjenja tvome čekanu. Tvoje me tutanje prosto ubija, ne mogu dalje, nemam moći. Ljubi te i još uvijek vole samo tvoj Rade Lalčić, Niš. 20253-8

Zahtijevajte svugdje!

BLANKA za ruke, šarero rublje i domaćinstvo.

EMBREKA za belo rublje i nežnije predmete.

Najbolja i najjeftinija zamjena

SAPUNA ZA PRANJE

Pazite na utisnuto ime, a neopotrebitljivo podržavanje odbacite.

Iznenadjujući uspjeh kad se pridržavate upustva.

Import i export zamjene sapuna za pranje

KURT VALLENTIN, G. m. b. H.

Biro: I. Singerstrasse 27. - Telefon 1672. BEC
Magazin: I. Christinenengasse 4.

Zastupništva te se u većim gradovima ustupiti.

Požarničke šmrkove za benzinski, parni i ručni rad.

Automobilske šmrkove i požarničke sprave svake vrste.

Centrifugalne sisaljke i naprave sviju sprava u modernoj izradi za svaki posao iiferu jet

Wm. KNAUST
Beč, II./3.,
c. i kr. povlašćena tvornica mašinskih, vatrogasnih i metalnih sprava.

OSNOVANA 1882.

Brzozaj: **Knaustfabrik, Wien.**
134

ZAVODI SIEMENS-SCHUCKERT
BEOGRADSKO ZASTUPNIŠTVO, USKOČKA ULICA Br. 8.

Električno osvjetljenje. Električne centrale. Električne željeznice.

Dinamo — Elektromotori — Transformatori — Prekidači — Material za instalacije — Električni kablovi i sprovodi — Električni aparati za grijanje i kuvanje. Veliko stovarište šparajućih Stijalice „Wotan“ i „Wotan“-Stijalice „G“.

Svakovrsna specijalna Izvodjenja na polju Jake struje.

Oglašujte u „Beogradskim Novinama“.

TVORNICI KISOBRANA
Moše A. Mazze
Dobračina 4. BEOGRAD blizu Pozorišta.
preporučuje svoje veliko stovarište kišo- i sunco-brana.
Prima sve opravke — Stručnje izrade.

CIJENE OGLASIMA:

Osmina jednog milimetarskog retka (42 mm široko staje . . . 10 helera
Pripisano: Petina jednog milimetar. retka (70 mm široko) staje . . . 40 helera
Bilješke: Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje . . . Kruna 4
Mail oglasnik: Jednostavna riječ 5 helera, sa masnim slovima 10 helera.

MALI OGLASI
Primaju se: Knez Mihajlova ul. 38.

CIJENE OGLASIMA:

Osmina jednog milimetarskog retka (42 mm široko) staje . . . 10 helera
Pripisano: Petina jednog milimetar. retka (70 mm široko) staje . . . 40 helera
Bilješke: Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje . . . Kruna 4
Mail oglasnik: Jednostavna riječ 5 helera, sa masnim slovima 10 helera.

Kupovine i prodaje

Firme i štitevo izradjuje uz povoljne cijene brzo i solidno
Frank, dekorativni slikar. Liferant c. i kr. Uprave Monopola. Brod na Savi. Telefon 75. 2012-2

Zivane namjene kao i ostale artikule kupujem. Drevne pečate prodajem jeftino: K. Feldmann, Vuka Karadžića ul. br. 8. u blizini „Beogradskih Novina“. 9783-2

Ces. Kralj. Privilegovana Austrijska Länder-Banka prodaje drva na Savskoj obali blizu ćuprije. 20730-2

Namještenja.

Za jednu beogradsku knjižarnicu traži se pomoćnik (prodavač) koji govori srpski, pa i magjarski. Traži se znanje jezika. Oferat predati administraciji pod „Papierware“ 214. 570-3

Razno.

Čuvari dionova na obuci (blakeji) od djonске kože bolje su od gvozdenih, jer ne žulji tabane i ne klizaju. Mogu se dobiti kod Braće Pinkas Stein, Kralja Milana 51. Za obučare ima diona za fiekle i kadera. 16394-5

KORESPONDENCIJA.

Slavoljubu Paniču, pisaru Min. Prosvjete, Geneve, Dragi sin! Ja sam sa Mitevom i dječom u Noćaju. Zdravi smo, u oskudici smo. Dvapat smo novac došli od tebe u Mitrovicu. Javi preko novca za Stevu Petrovića, baba Micnog, da li je živ? Javi Slavici Pavloviću, kapetanu sudskom, 19 puk, da si u Bulku i djeća zdravi, Mila je u Mitrovici, očekuju svi novac. Lenka Panić, Noćaj, kotar Bogatić. 20185-8

Dragoljubu Radojloviću, za vojina Petrovića sudiju, Dragi vojo. Cestitamo ti slavu sa željom, da još mnogo godina sa nama zdravo i veselo dočekuješ. Mi smo hvala Bogu zdravi, samo se ti čuvali. Bora se vrlo često česte miloga ujke. Javi se često. Mnogo te ljube svi, a najviše tvoja mati Sofija K. Petrović, Knjez. Ljubice 34. 20177-8

Erau Vögel, Weesen. Vaše pismo i Djurino preporučeno pismo primila sam; hvala. Djura neka se odmah opet javi, jer brinemo. Desu je sada dobro. Novac od strica primila sam i primaću redovno. Neka Djura da toliko Bori. Katica je bila danas kod mene, dobro su i nemojte ništa da brinete. Ja i Desu vas pozdravljamo i volimo. Marika Dokić, Cara Uroša ul. 15. 20142-8

Jovanu Premoviću, Geneve, za Nikolu Vučića, prof. Marselj. Javih ti oglasom u „Beograd. Novinama“ od 7 okt. da sam dobila 674 kr. Majka još ništa. Lela dobila od Dobričevića svega 200 kr., ostalo, što je javio, nije; neka pošalje što prijte, potrebno je. Saljite sve na moju adresu. Pošlji odmah što više. Zdravi smo. Pozdrav Ljubica Lazarević, Crkvena 4, Mladenovac. 20092-8

G. Adamu Djeršanu, Rue Thalberg 2, Zeneva (Suisse). Toplo blagodarim na izvještaju za Ljubu. Molim vas izvještavajte me i u buduću, jer se nalazim u velikoj brizi za njim. Ja sam vam se javila nekoliko puta kartom, no neznam da li ste došli? Javila sam vam, da je naš ml Peta umro još marta mes. Isto tako izvjestite me i za G. Milana Gadžuricu, g-dja Lepa je zdrava, ali mnogo bržna. Za Aca Dimitrijevića, za Vojislava Pavlovića narednika drinske inžinjerске alatne kolone i mog sestrića Hristifora Petrovića, kaplara kombli. divizije VI prekobrojnog puka IV čete, IV batalj. Moga Ljubu mnogo pozdravite i recite, da smo zdravi. Očekujem što brži odgovor, pozdravila vas vaša prijateljica Lj. Gajić, Skenderbegova 19. Beograd. 20161-8

G. Djordju Radojloviću, Geneve. Molim vas pošaljite mi što veću sumu novaca od moje penzije, koju nisam primio od novembra prošle godine, koja iznosi mesečno 300 din., broj knjižice 2577, jer sam u oskudici, Stima Pavlović, major u penziji, Kragujevac, Crkvena 8. 20146-8

G. Aci Dinčin, Hotel Terminus, Geneve. Poštovan gospodine! Molim vas, da izvjestite mog muža Vojku Joksimovića, da sam primila 300 kruna od g-dje Ruže Dušana Pešića i prvu vest, da je živ i to me jako obradovalo. Molim vas, da ga izvjestite, da se ja nalazim u Smederevu kod mojih i neka mi piše. U naprijed vam blagodarim Gijka, žena Voje Joksimovića. 20015-8

G. Djordju Radojloviću, Geneve. Molim vas pošaljite mi što veću sumu novaca od moje penzije, koju nisam primio od novembra prošle godine, koja iznosi mesečno 300 din., broj knjižice 2577, jer sam u oskudici, Stima Pavlović, major u penziji, Kragujevac, Crkvena 8. 20146-8

G. Aci Dinčin, Hotel Terminus, Geneve. Poštovan gospodine! Molim vas, da izvjestite mog muža Vojku Joksimovića, da sam primila 300 kruna od g-dje Ruže Dušana Pešića i prvu vest, da je živ i to me jako obradovalo. Molim vas, da ga izvjestite, da se ja nalazim u Smederevu kod mojih i neka mi piše. U naprijed vam blagodarim Gijka, žena Voje Joksimovića. 20015-8

G. Jovanu Premoviću, Geneve, Suisse 3545 M. B. Molim vas ilieno, da izvjestite mog muža Nikolu Stanišića, komandirju 5 puka, i poziva, drinske divizije, profijant kolona, da smo kod kuće svi zdrvi, tako i u Beogradu i Vr lu. Melentije je zdrav, sa radnjom radimo i posao ide dobro, o njemu smo došli izvještaje, da je zdrav, i molimo Nikolu, da se ilieno javi po mogućstvu. Djeća tati ljube ruku i čestitaju mu slavu sv. Alimpija, da je u zdraviju dočekao. Mnogo ga pozdravljaju sestre Milica, Danica i žena Milica Stanišić, Ub. 20195-8

G. Gjorgju Radojloviću, Geneve. Molim Vas da me izvjestite za mog sina Zivka Jakovljevića, rođenog 1896 god. nevoljnika; ne znam ništa od kako je srpska vojska otišla iz Srbije. On je otišao sa vojskom i ne javlja mi se, Blagodarim na trudu, Ružica Jakovljević, Mala Ivanča, srez gročanski. 20075-8

G. Aci N. Z. Popoviću, Geneve. Molim Vas javite moji mami sljedeće: Lraga mami! Tvoj oglas neobično me je obradovao, jer je to prvi neposredni izvještaj od tebe za godinu dana. Radujem se, što ste svi zdravi. Mi smo svi zdravi, samo mnogo brinem o Koči, zato i tebe molim, da mi o njemu češće šalješ izvještaje, pošto ti možeš da pojmiš kako je meni. Prihod od tatincina imanja ditiira od marta ove god. u iznosu jedne trećine redovnog primanja, i to samo od dve kuće u Knez Mihajlovoj ul., a dve su kuće rekvirirane. Tvoja kuća i u vinogradu neupotrebljive su, medju tim sve povlači troškove za poprek, koji su znatni; pa ipak ću ti 15 o. m. poslati za Dragana za sad 2000 — dve hiljade — kruna. G. Malhač vodi brigu o imanju kao i pre. Za tetka Savku ne brini; zdrava je i pozdravlja vas. Aca Kuzmanović da ne brine za Zoru, oni su zdravi, a ako joj što treba, ona će se meni obratiti. Tebe, Djoku i Dragoljubi i voli tvoja Jovanka K. Popović, Cika Ljubina 19. Beograd. 20087-8

Jovi R. Jovičiću, Geneve. Molim vas dostavite mome mužu Jovi Vuloviću, zatonijska četa drinske divizije II. poziva: Dragi Jovo, izvještaji o tebi i Dragom, da mi hvala Bogu zdravo, mnogo nas obraduje. Javi, čitaj li moje oglasice i da li dobiš kartice? Novca uzmi od nekoga, koji misli ovamo slati povoljno, pa me izvjesti, da ovdje poživim. Ja sam sa obadva majkama zdravo i za nas nemoj brinuti. Javi G. Vilimanu, da je Gina zdravo i kum Luk, da je kuma Mica sa dječom zdravo. Mnogo pozdrava od kuma Danice i njenih, od popa Laza, od obe majke i tvoje Slavke Vulović, Uziće ul. III-26. 20115-8

Jovi R. Jovičiću, Geneve. Molim vas dostavite mome mami: Dragi mamiš, svi smo zdravo i tvoji izvještaji mnogo nas obraduju. Molim te javi mi da li si imao kakav ugovor odnosno podele došli sa Jelešević? On traži tebe paru od neke ranije zarade, ostim njegove mesečne plate od 100 din., koliko mu sad dajem, — jer ne mogu više, pošto od celokupnoga imanja imam svega 400 kr. mesečno, te sa tom sumom i malim prihodom od kafane jedva izlazim na kraj. Izvesti me o tome. Raspilaj se i po mogućstvu javi za Duška Pavlovića, sina tetka Kine Vučićev; za Vidosa Aćimovića, 1 č. 3 bat. 13 p. stalnog kadra; za Milana Aćimovića, 2 č. 3 bat. 4 p. stalnog kadra; za Dragomira Aćimovića, 3 opsadna grad. bater.; za Velimira Aćimovića, 2 č. 2 bat. 4 p. 2 poz. za Tanasija Petakovića, pekara drin. diviz. G-djica Radojlović, Topalović, nastavnika i gosp. Vidosava Stefanović (Sunderić) mole te, da im se pošalje plata. Tebe i Branislava svi mi mnogo pozdravljamo. Tvoja Draga Atanasković, Uziće. 20116-8

Risti Puriću, studentu medicinske Zeneva. Mila rođica! Hvala ti na izvještajima o mom miši i ostalima molim. Uz sestrićki pozdrav saopšt mi i ovo sljedeće: Dragi moj Mišo, zdravi smo svi ovdje kao i naši u Žicu. Dragani ti je veliki i često pita: kad ću ja videti moga tatu! — sve ume da govori. On zajedno sa braćom iz Uzića čestita švom tati i žici Jakovu krsno ime svetog Arhangela i žele da od godine dočekate sa svojima milim i dragim. Mole vas da za nj ih ljubav čuvate i pazite na svoje zdravlje. Naše radnje ne rade, niti imamo što od espasa. Molim te javljaj se češće, jer brinemo mnogo. Javi za braca Jakova i Duška i pozdravi ih i moju braću takodje. Svi te mnogo pozdravljamo. Tvoja Živka Petrović, Valjevo. 20134-8

Jovi R. Jovičiću, Geneve. Molim vas dostavite mome mami: Dragi mamiš, svi smo zdravo i tvoji izvještaji mnogo nas obraduju. Molim te javi mi da li si imao kakav ugovor odnosno podele došli sa Jelešević? On traži tebe paru od neke ranije zarade, ostim njegove mesečne plate od 100 din., koliko mu sad dajem, — jer ne mogu više, pošto od celokupnoga imanja imam svega 400 kr. mesečno, te sa tom sumom i malim prihodom od kafane jedva izlazim na kraj. Izvesti me o tome. Raspilaj se i po mogućstvu javi za Duška Pavlovića, sina tetka Kine Vučićev; za Vidosa Aćimovića, 1 č. 3 bat. 13 p. stalnog kadra; za Milana Aćimovića, 2 č. 3 bat. 4 p. stalnog kadra; za Dragomira Aćimovića, 3 opsadna grad. bater.; za Velimira Aćimovića, 2 č. 2 bat. 4 p. 2 poz. za Tanasija Petakovića, pekara drin. diviz. G-djica Radojlović, Topalović, nastavnika i gosp. Vidosava Stefanović (Sunderić) mole te, da im se pošalje plata. Tebe i Branislava svi mi mnogo pozdravljamo. Tvoja Draga Atanasković, Uziće. 20116-8

Risti Puriću, studentu medicinske Zeneva. Mila rođica! Hvala ti na izvještajima o mom miši i ostalima molim. Uz sestrićki pozdrav saopšt mi i ovo sljedeće: Dragi moj Mišo, zdravi smo svi ovdje kao i naši u Žicu. Dragani ti je veliki i često pita: kad ću ja videti moga tatu! — sve ume da govori. On zajedno sa braćom iz Uzića čestita švom tati i žici Jakovu krsno ime svetog Arhangela i žele da od godine dočekate sa svojima milim i dragim. Mole vas da za nj ih ljubav čuvate i pazite na svoje zdravlje. Naše radnje ne rade, niti imamo što od espasa. Molim te javljaj se češće, jer brinemo mnogo. Javi za braca Jakova i Duška i pozdravi ih i moju braću takodje. Svi te mnogo pozdravljamo. Tvoja Živka Petrović, Valjevo. 20134-8

Risti Puriću, studentu medicinske Zeneva. Mila rođica! Hvala ti na izvještajima o mom miši i ostalima molim. Uz sestrićki pozdrav saopšt mi i ovo sljedeće: Dragi moj Mišo, zdravi smo svi ovdje kao i naši u Žicu. Dragani ti je veliki i često pita: kad ću ja videti moga tatu! — sve ume da govori. On zajedno sa braćom iz Uzića čestita švom tati i žici Jakovu krsno ime svetog Arhangela i žele da od godine dočekate sa svojima milim i dragim. Mole vas da za nj ih ljubav čuvate i pazite na svoje zdravlje. Naše radnje ne rade, niti imamo što od espasa. Molim te javljaj se češće, jer brinemo mnogo. Javi za braca Jakova i Duška i pozdravi ih i moju braću takodje. Svi te mnogo pozdravljamo. Tvoja Živka Petrović, Valjevo. 20134-8

Risti Puriću, studentu medicinske Zeneva. Mila rođica! Hvala ti na izvještajima o mom miši i ostalima molim. Uz sestrićki pozdrav saopšt mi i ovo sljedeće: Dragi moj Mišo, zdravi smo svi ovdje kao i naši u Žicu. Dragani ti je veliki i često pita: kad ću ja videti moga tatu! — sve ume da govori. On zajedno sa braćom iz Uzića čestita švom tati i žici Jakovu krsno ime svetog Arhangela i žele da od godine dočekate sa svojima milim i dragim. Mole vas da za nj ih ljubav čuvate i pazite na svoje zdravlje. Naše radnje ne rade, niti imamo što od espasa. Molim te javljaj se češće, jer brinemo mnogo. Javi za braca Jakova i Duška i pozdravi ih i moju braću takodje. Svi te mnogo pozdravljamo. Tvoja Živka Petrović, Valjevo. 20134-8

Risti Puriću, studentu medicinske Zeneva. Mila rođica! Hvala ti na izvještajima o mom miši i ostalima molim. Uz sestrićki pozdrav saopšt mi i ovo sljedeće: Dragi moj Mišo, zdravi smo svi ovdje kao i naši u Žicu. Dragani ti je veliki i često pita: kad ću ja videti moga tatu! — sve ume da govori. On zajedno sa braćom iz Uzića čestita švom tati i žici Jakovu krsno ime svetog Arhangela i žele da od godine dočekate sa svojima milim i dragim. Mole vas da za nj ih ljubav čuvate i pazite na svoje zdravlje. Naše radnje ne rade, niti imamo što od espasa. Molim te javljaj se češće, jer brinemo mnogo. Javi za braca Jakova i Duška i pozdravi ih i moju braću takodje. Svi te mnogo pozdravljamo. Tvoja Živka Petrović, Valjevo. 20134-8

Risti Puriću, studentu medicinske Zeneva. Mila rođica! Hvala ti na izvještajima o mom miši i ostalima molim. Uz sestrićki pozdrav saopšt mi i ovo sljedeće: Dragi moj Mišo, zdravi smo svi ovdje kao i naši u Žicu. Dragani ti je veliki i često pita: kad ću ja videti moga tatu! — sve ume da govori. On zajedno sa braćom iz Uzića čestita švom tati i žici Jakovu krsno ime svetog Arhangela i žele da od godine dočekate sa svojima milim i dragim. Mole vas da za nj ih ljubav čuvate i pazite na svoje zdravlje. Naše radnje ne rade, niti imamo što od espasa. Molim te javljaj se češće, jer brinemo mnogo. Javi za braca Jakova i Duška i pozdravi ih i moju braću takodje. Svi te mnogo pozdravljamo. Tvoja Živka Petrović, Valjevo. 20134-8

G. Jovanu Premoviću, Geneve. Molim da izvjestite mog muža Radovana Markovića, art. poruč. 4 moravske pozicijske baterije moravske divizije II. poziva, da sam u velikoj oskudici i da se sa djetetom mučim i patim, te neka mi odmah pošalje novac na adresu Hristina Marković, Sreзова ul. 142. Niš. 20181-8

G. Vojislavu Pavloviću, Pension „Florissant“, Lausanne. Oglas vaš pročitala sam; veliko vam hvala; Milanu javite da smo svi zdravi. Majka i ja novac smo primile, Mila nek javi za Jovu, jer se mnogo brinem. Vaši su zdravi. Zahvaljujem i pozdravljam vas, Mica Stanić, Kapetan Mišina 25. Beograd. 20180-8

G. Jovanu Premoviću, Zeneva. Umoljavam g. Premovića da ovaj oglas dostavi mome mužu Cedomiru Matiću, bolničaru III zavjeste No 315 Dragi moj Cedo! Tvoju kartu od 3—IX. primila sam, koja nas je jako obradovala naročito kad sam tvoj rukopis puznala, karta u kojoj javljaš za oca i sve naše, koji su tamo primili i na iste više puta odgovarali preko raznih adresa; sliku sam ti moju i dječiju poslala, ne znam da li si dobio i ovim ti putem javljamo, da smo svi zdravi, djeća su velika porasla, za nas ništa ne brini, sa radnjom radim, posao ide dobro, samo sve i svoje zdravlje čuvaj; tvoji u selu su svi zdravi. Majka sa dječom zdravo je kod mene, javi oca da za njih ništa ne brine; ako ti je moguće, piši Momi češće, jer je majka za njim u velikoj brizi Sve vas mnogo pozdravljamo. Mile i Vlahjo ljube ruku tebi i deda, a tebe mnogo pozdravlja tvoja Mica Matić, Valjevo. 20133-8

G. Aci N. Z. Popoviću, Geneve. Vaš oglas ovoga puta malo me je uspokojio za to, što ste me bliže o Koči izvještali; molim, da me i dalje izvještavate gdje je i kako je Koča, njemu javite: da smo zdravi i da ga mnogo pozdravljamo; da za nas ne treba da brine, nego samo sebe da čuva i često da se javlja. — Ljubica, rođjena Uzunirković je u Majdun-Peku, ali vi možete novac meni poslati, a ja ću nj, kad se ukaže prilika. Prihod od imanja iznosi jedva deset deo od redovnog, jer su mnoge kuće u varoši kao i u vinogradu sasvim neupotrebljive ili rekvirirane; ali su opet za to rasходи za neophodne opravke velik. Od milina neh priroda, za a imanje u Nišu ne znamo ništa. Lala je zdrava, niena se boles ne pogoršava, dijete drži, u koliko se to sad može. Molim vas poradiće sa g. g. Tadićem i Djokom Radojlovićem, da Pavle što pre dobjie na račun svoje primanja jednu veću sumu na ime pomoći, kao i toliko drugi što su primili, pošto je u velikoj novčanoj oskudici sa porodicom. Rižu i vas mnogo pozdravlja a dječicu ljubavi vaša: Jovanka K. Popović, Cika Ljubina 19. Beograd. 20088-8

G. Aci Andrejeviću, Hotel Strasburg, Geneve. I ovom prilikom molim vas budite dobri i javite mome mužu Ljubomiru Baltiću, da nam je sin Ljubica bio teško bolestan od zapaljenja plućne maramice sa obe strane, nu da je sad hvala Bogu zdravo. Novac neka mi odmah pošalje jer dva meseca ništa ne dobi a oko deteta se sve potroši. Mome bratu Milivoju Jociću javite, da njegovu posljednju pošiljku novca nisam mogla primiti, jer adresa nije tačna. Mome sinu Milošu Baltiću učeniku gimnazije u Bagnolsu javite, da se odmah slika sam i da mi sliku i pismo pošalje na adresu Slavkove mame, pa će ona dati meni. Andja Mihajlović, snajka pukovnika Miloša, molim vas, da poradiće, da joj se novac pošalje, u oskudici je. Blagodarim vam i poštuje vas Živka Baltić, Gimnaziska (Njeguševa) 12. Beograd. 20159-8

G. Djordju Radojloviću, Geneve, za Milana Ristića, glavnog blagajnika željezničke direkcije. Dragi Milane, poradi da mi se pošalje najmanje 1000 kruna od mog godišnjeg primanja, isto tako i za saobraćajnog činovnika Milana Ignjatijevića, oca iz Resnika 600 kruna, jer smo u velikoj oskudici. Pozdrav tebi i svima željezničarima. Jovan Tomić, biv. šef stanice, Sarajevska 81. Milan Ignjatijević, biv. saobraćajni čin. Miloša Velikog 86. 20197-8

G. Meksu Demajo, beau Sejour 24, Lausanne. za g. Božu Mitovanovića. Molim vas javite mome zetu Boži, da nam je Nada naprasno umrla od srčane bolesti. Tom prilikom kao i za sve vrijeme našega bavljenja ovdje, g. Nisim je vodio očinsku brigu o našoj Nadi; davao joj redovno izdržavanje, dao trošak za banju i podneo sve izdatke oko sahrane i davanja podušja. Pored moje materinske zahvalnosti smatram, da i Boža treba g. Nisimu za sve ono Nadu učinjeno i od svoje s rane da zaoblagodi. Julka Todorović, Car Uroša, Beograd. 20125-8

G. Aci Andrejeviću, Hotel Strasburg, Geneve. I ovom prilikom molim vas budite dobri i javite mome mužu Ljubomiru Baltiću, da nam je sin Ljubica bio teško bolestan od zapaljenja plućne maramice sa obe strane, nu da je sad hvala Bogu zdravo. Novac neka mi odmah pošalje jer dva meseca ništa ne dobi a oko deteta se sve potroši. Mome bratu Milivoju Jociću javite, da njegovu posljednju pošiljku novca nisam mogla primiti, jer adresa nije tačna. Mome sinu Milošu Baltiću učeniku gimnazije u Bagnolsu javite, da se odmah slika sam i da mi sliku i pismo pošalje na adresu Slavkove mame, pa će ona dati meni. Andja Mihajlović, snajka pukovnika Miloša, molim vas, da poradiće, da joj se novac pošalje, u oskudici je. Blagodarim vam i poštuje vas Živka Baltić, Gimnaziska (Njeguševa) 12. Beograd. 20159-8

G. Djordju Radojloviću, Geneve, za Milana Ristića, glavnog blagajnika željezničke direkcije. Dragi Milane, poradi da mi se pošalje najmanje 1000 kruna od mog godišnjeg primanja, isto tako i za saobraćajnog činovnika Milana Ignjatijevića, oca iz Resnika 600 kruna, jer smo u velikoj oskudici. Pozdrav tebi i svima željezničarima. Jovan Tomić, biv. šef stanice, Sarajevska 81. Milan Ignjatijević, biv. saobraćajni čin. Miloša Velikog 86. 20197-8

G. Meksu Demajo, beau Sejour 24, Lausanne. za g. Božu Mitovanovića. Molim vas javite mome zetu Boži, da nam je Nada naprasno umrla od srčane bolesti. Tom prilikom kao i za sve vrijeme našega bavljenja ovdje, g. Nisim je vodio očinsku brigu o našoj Nadi; davao joj redovno izdržavanje, dao trošak za banju i podneo sve izdatke oko sahrane i davanja podušja. Pored moje materinske zahvalnosti smatram, da i Boža treba g. Nisimu za sve ono Nadu učinjeno i od svoje s rane da zaoblagodi. Julka Todorović, Car Uroša, Beograd. 20125-8

G. Petra Bogavcu, za Ziku Radovića, višeg inžinjera, Geneve. Poštovani gospod. Ziko, Molim Vas nadjete načina, te pošaljite mojoj sestri Nataliji Zrnić u Vranju novca. Piše mi, da je pri kraju sa novcem, a mi joj ne možemo poslati; il javite Cedi Arandjeloviću, Jovinom blagajniku, da mu akonto plate pošalje. Molila Vas je Naca da joj ovo učinite. G-dja Mara Vas je pozdravila, otac Vaš je u Zaječaru, ali je bez novca, pošaljite mu. Pozdravila Vas i zahvaljuje Vam Bela Joksimovića, iz Arandjelovca. 20086-8

Gospodji Dr. Dragi, supruzi g. Raše Miloševića, Geneve. Poštovana gospodjo, ja i moja žena nalazimo se u Beogradu bez ikakvih sredstava za život. Mi Vas samo molimo da naredite gde treba, da mi se moju plata, od koje nisam već godinu dana ništa primio, pošaljite i to na g. Caju Protić, Kralja Milana No 43. Unapred vam blagodarim i poštuje Vas Gjoka i Sofija Erić, stolar, radnik stovarišta fabrike duvana. 20198-8

G. Čedi Radovanoviću, Solun. Dragi gosp. Čedo, molim vas iljepo dostavite mome dragom Laletu, mome milom Bati, sljedeće: Dragi i mili moj Lale! I dobi moj Bato! Tvoj odgovor mi li davno željena još davnije pročitah, moja radost je neopisana, rečima neiskazana. Zato te molim piši uvijek, ne bacaj me u očajanje bez ikakvih prepreka, jer me poznaješ, — poznaješ moje osjećaje; prema tvoje čutanju uvijek, a možete misliti naročito danas, koliko i kako ono utiče na moje zdravlje. Zato te molim, ne žali truda, ne žali vrijeme niti pak novca, već se javljaj često; dati često puta u list, jer mi je svaj razgovor u ovim prilikama svoje ime, tvoje reči. Ako trebaš novca, javi tačno adresu, da ti se pošalje, kad koliko mogu, ako ne koliko tebi treba. Evo ti šaljem svoj najpotpiji zagrljaj uz nebrojeno poljubaca. Tvoj Rade Lalić, Niš. 20051-8

G. Milošu Sušiću, činovna. pošte, Geneve. Molim vas zeti Miloš budite dobri, pa me izvjestite za mog Luju, poslednja odbrana starca 7 puka i bat. I komb. čete preko g. Roselta, komandanta poslednje odbrane, i molim vas zauzimate se, da se moj otac Jeremi pošalje trivrsna aka akonto primanja ili pomoći, jer sam sa smrtno djece i majkom na samrtnom času u velikoj oskudici. Unaprijed blagodarim i pozdravlja Danica Liler, Durmitorska 5. Beograd. 20190-8

G. Jovanu Premoviću, Geneve. — Molim vas izvjestite mog sina Dušana Djukanovića, vojnika trupne komore 4. puka 2 poz. drin. diviz. da smo svi živi i zdravi u Valjevu, a Žuža je sa dječom u Sapcu; da je Dušan dobio cerku; neka mi se češće sa Milom javlja i neka me izvjesti za jetva Milana Kešića, sestrića Mila Arsenovića, Dragoslava Radojlovića, šarka Vojislava Popovića, koji se nikako ne javlja, Milana Djurica, Dragana Djurica i Dragana Nešića, svima mnogo pozdrava, a Vama blagodarnost Kata Djukanović iz Valjeva. 20130-8

Mihajlu Veljkoviću, blagajniku Narodnog Pozorišta, Svrčarska. Dobri braca Miko, čekam vam slavu i molim Boga, da vam sačuva život i zdravlje. Hvala na novcu, koji mi šalje, al vas molim, da mi šaljete i pozdravila vaša snajka Miteva Ilić. Poštanska 6. Beograd. 20173-8

G. Mih. Gavriloviću, poslaniku pri Vatikanu — Rim. Kako sam koju prtljagu novca primila, ja sam ti redom odgovarala. U 4 maha dobila sam ukupno 1917.95 leva. Ovaj novac sam primila preko Balkanske Banke. Preko Katarine primila sam 431 krunu. Nemoguće mi je, da se javim. Pozdravi sve, pozdrav Leposava Stefanovića — Niš, Sv. Savska 12. 19097-8

Jovanu Premoviću, Geneve, M. B. 3545, za Tomu M. Markovića iz Vrovine. Tomo! Raspilaj se za vojina i Milivoja Jerotića, koji su otišli sa profijantnom kolonom drinske divizije. Cim buduć saznao što o njima, javi Aleksi Jerotiću iz Vrovine, i kaži im, da su njihovi živi i zdravi. Javi o njima kartom ili preko novina, zaštiću ti biti blagodarim. Aleksa Jerotić, iz sela Vrovine, Ub. 20194-8

Milanu Stefanoviću, knjigovecu iz Beograda, Geneve. Javim, da mu za ženu Vukosavu ne znam, a dete Predrag mu umrlo. Moma i Mila su zdravi, nalaze se u Nišu, gdje su i do sad bili, za njih neka se ne brine. Molim, da me opunomoćite da mogu u njegov stan sedeti da stvari čuvam, i da mi pošalje novca da uzmem decu kod sebe. Poslati novac je vraćen. Nikola Nikolić knjigovezac, Obličev Vjenac 6. Beograd. 20094-8

G. Petra Bogavcu, za Ziku Radovića, višeg inžinjera, Geneve. Poštovani gospod. Ziko, Molim Vas nadjete načina, te pošaljite mojoj sestri Nataliji Zrnić u Vranju novca. Piše mi, da je pri kraju sa novcem, a mi joj ne možemo poslati; il javite Cedi Arandjeloviću, Jovinom blagajniku, da mu akonto plate pošalje. Molila Vas je Naca da joj ovo učinite. G-dja Mara Vas je pozdravila, otac Vaš je u Zaječaru, ali je bez novca, pošaljite mu. Pozdravila Vas i zahvaljuje Vam Bela Joksimovića, iz Arandjelovca. 20086-8

G. Petra Bogavcu, za Ziku Radovića, višeg inžinjera, Geneve. Poštovani gospod. Ziko, Molim Vas nadjete načina, te pošaljite mojoj sestri Nataliji Zrnić u Vranju novca. Piše mi, da je pri kraju sa novcem, a mi joj ne možemo poslati; il javite Cedi Arandjeloviću, Jovinom blagajniku, da mu akonto plate pošalje. Molila Vas je Naca da joj ovo učinite. G-dja Mara Vas je pozdravila, otac Vaš je u Zaječaru, ali je bez novca, pošaljite mu. Pozdravila Vas i zahvaljuje Vam Bela Joksimovića, iz Arandjelovca. 20086-8

G. Petra Bogavcu, za Ziku Radovića, višeg inžinjera, Geneve. Poštovani gospod. Ziko, Molim Vas nadjete načina, te pošaljite mojoj sestri Nataliji Zrnić u Vranju novca. Piše mi, da je pri kraju sa novcem, a mi joj ne možemo poslati; il javite Cedi Arandjeloviću, Jovinom blagajniku, da mu akonto plate pošalje. Molila Vas je Naca da joj ovo učinite. G-dja Mara Vas je pozdravila, otac Vaš je u Zaječaru, ali je bez novca, pošaljite mu. Pozdravila Vas i zahvaljuje Vam Bela Joksimovića, iz Arandjelovca. 20086-8

Gospodji Dr. Dragi, supruzi g. Raše Miloševića, Geneve. Poštovana gospodjo, ja i moja žena nalazimo se u Beogradu bez ikakvih sredstava za život. Mi Vas samo molimo da naredite gde treba, da mi se moju plata, od koje nisam već godinu dana ništa primio, pošaljite i to na g. Caju Protić, Kralja Milana No 43. Unapred vam blagodarim i poštuje Vas Gjoka i Sofija Erić, stolar, radnik stovarišta fabrike duvana. 20198-8

Gospodji Dr. Dragi, supruzi g. Raše Miloševića, Geneve. Poštovana gospodjo, ja i moja žena nalazimo se u Beogradu bez ikakvih sredstava za život. Mi Vas samo molimo da naredite gde treba, da mi se moju plata, od koje nisam već godinu dana ništa primio, pošaljite i to na g. Caju Protić, Kralja Milana No 43. Unapred vam blagodarim i poštuje Vas Gjoka i Sofija Erić, stolar, radnik stovarišta fabrike duvana. 20198-8

G. Sotiru Iliću, rue Abansit No 1. Geneve. G. Sotirel Molim vas izvjestite nas preko „Beogr. Novina“ šta je sa našim Borom? Od oktobra nemanom ntkakvih vesti od njega, u velikoj smo brizi da li je zdrav. Javite mu da smo zdravi. Kartutu od oktobra preko g. Maksa de Majo primio sam i odgovorio odmah. Odgovor nisam dobio. Novac dva puta poslat preko Wiener-Bank Vereina, primio sam i jednom od g. Essera — svega 600 kruna. Od g. Magdalene Hristić uzeo sam 400 kr. Od drogerije „Vardar“ primam po Gjurinomu odobrenju 100 kr. mesečno; on se nalazi u Ugarskoj od pre tri meseca. Ako je u mogućnosti nek nam opet pošalje novca. Mnogo ga pozdravljaju i ljube otac, majka, braca i sestra. Vas i g. Vladu pozdravila i blagodarit vam Stevan Kis, R